

Izšla
v torek, četrtek in
soboto.

Stane mesečno Din 7.—
za inozemstvo Din 2.—.

Posamezna številka
1 Din.

Račun poštno-čkovnega
zavoda števil. 10.666.

NOVA DOBA

Uredništvo
in upravljalstvo:
Celje
Strossmayerjeva ulica 1
prilike.
Članki se ne vračajo.
Oglaš po tarifu.
Telefon int. števil. 65.

Vesele velikonočne praznike

Želi naročnikom, inserentom in čitateljem
UREDNIŠTVO in UPRAVNIŠTVO.

Vinko V. Gaberc:

Veliki petek.

Vsako leto za veliko noč beremo v listih uvodne članke, ki se bavijo z vstajenjem posameznikov in človeštva v obče. Vsako leto se ponavljajo besede, polne lepih želj in dobrih nad. Velika noč je namreč praznik, da se spomnimo velike Ljubezni, ki je morala radi prevelikega usmiljenja do nas umreti in ki je bila potem poveličana radi svoje lastne usode, ki je taka, da Ljubezni ne sme biti konca, ker brez nje ni življenja.

Na veliki petek pa obhajamo spomin smrti božje Ljubezni, ki čuti, da ne more biti mrtva, kajti večna naloga ljubezni je, da bedi, živi in dela dobro. Dobro in prav onim, ki so tega vredni, a tudi vsem, ki tega ne zaslužijo. Tak je božji način ljubezni, ki ne vpraša, da-li si moj ali ne. Bodi ti dobro, kdor si koli — ker si božji!

Na sam veliki petek se spominja Cerkev s svojimi vernimi otroki nasilne smrti velikega idealista in dobrotnika človeštva, spasilca razžaljenih in ponižanih, božjega Sina. Spominjamo se nezasluzene smrti tolmača visoke etike in morale ter borce za socialno pravico in resnično besede.

Politiki brez poštenja in diplomati brez vesti so dosegli, da so slabi in zlobneži spravili Krista na križ. Stori so, da ni mogel več govoriti svojem ljudstvu in pošiljati blagih vesti narodom, ki so se vzhlečeni ozirali v glorio njegovega svetega obraza in se gredli ob utripu njegovega toplega srca.

Taki slabi politiki in zlobni diplomati smo mi, ki tekmuemo kako bi drug druga nadkrilili v slabem in grem. Mi smo taki, da nas boli srce, ko vidimo, da ne moremo storiti sosedu krivice. Taki smo, da trpimo, ko vidimo pri drugih lepe uspehe, ki jih mi sami ne moremo doseči. Nas je veliki petek sam!

V grozotnem petku tavamo. To je post za vse, ki bi danes še hoteli kaj

lepšega in blažjega v življenju. Večno odrekanje in pomanjkanje in počasna smrt ubogih duš. Ljudje naše prosvetljene dobe se trudijo danes tako kakor naši temni predniki — ali pa še bolj — s tesanjem križa, na katerega naj pride tista Ljubezen, ki je vir življenja in srečnega zadovoljstva.

Bodi božji previdnosti hvala, da je zaslepljena in nahujskana svojta spravila Krista s sveta že pred 1894 leti ko je bil po 33 letih življenja ljudem predal svoj sveti nauk in končal svoje dobro delo! Kajti če bi živel On danes in med nami, ne bi mi mogli prenašati besed resnice in pravice tako dolgo, da bi mu dali doživeti tako starost in dopolniti, kar je moralo biti dopolnjeno.

Nas je veliki petek.

Ivan Cankar, ki nam je pokazal »podobe iz sanj«, je zapisal: »Velikega petka je bilo treba za veliko nedeljo; smrti Boga samega je bilo treba, da je zazvonilo in zapelo ponižanemu človeku veličanstvo vstajenja.«

Politika

p Aca Stanojević dela. Med nasprotujočimi skupinami v radikalnem klubu ni prišlo do pomirjenja. Dosedaj ni Aca Stanojević uspel spraviti nasprotne, ki še vedno vztrajajo na svojih stališčih. V četrtek popoldne sta se sestala ministrski predsednik in Aca Stanojević. Pričakuje se, da bo prišlo do važnih odločitev. Največje težkoče povzroča še vedno oseba notranjega ministra. Doznava se, da so Pašičevci pristali na odgovor skupščine do 20. tm.

p Spor z Italijo. Rimska službena agentura je objavila v četrtek komunikacije, v katerem se demantirajo vesti, da so se direktna pogajanja med Beogradom in Rimom že pričela. Komunisti naglašajo, da se doslej ni vršil še niti eden sestanek med Mussolinijem in jugoslovenskim poslanikom v Rimu. Sploh še ni ugotovljen niti termin za pričetek teh pogajanj. Kar se tiče vesti, da se bo pri teh pogajanjih razpravljalo tudi o tiranski pogodbi, naglašajo komunisti, da o tem ne more biti niti govora, ker je tiranska pogodba med Albanijo in Italijo zaključena ter se tiče izključno teh dveh držav. Pri pogajanjih med Jugoslavijo in Italijo gre

le za rešitev doslej še ne rešenih sporov in vprašanj in preciznejšo ureditev medsebojnega razmerja. — Zanimivo je, da so se v obmejnih krajih posadke italijanskih milicnikov zadnje dni zelo ojačile. Grade se nove čuvane in popravljajo ceste. Armijski poveljnik iz Pule je pregledal vso mejo. Obgrajeni se zadnje dni opaža mnogo sumljivih ljudi, ki očitno vohunijo.

p Pravda proti Zaniboniju. V torek se je pričel v Rimu pred izjemnim sodiščem velik politični proces proti Zaniboniju, ki je bil hotel dne 4. novembra 1925 ustreliti italijanskega ministrskega predsednika Mussolinija. Ustreliti ga je hotel s puško s balkona neke hiše v hipu, ko je Mussolinij z balkona palače Chigi nagovoril fašistovske množice. Poleg Zanibonija je obtožen še več drugih oseb, med njimi general Capello, ki so hoteli atentatorju pomagati. Večina obtožencev priznava nameravani atentat, general Capello pa soudeležbo odločno zanika.

p Zmude na Kitajskem. Kantska vlada v Pekingju je odpoklicala svojega diplomatskega zastopnika v Moskvi. S tem se smatrajo diplomatski odnosi med sovjetsko Rusijo in Kitajsko za definitivno prekinjeni. Poležaj na Daljnem Vzhodu se v diplomatskih krogih presoja zelo resno in računa s težkimi zapletitjaji. Zadnje dni se je pojavil na političnem obzorju zopet general Vojpej, ki je prevzel vodstvo Fenkijskih čet. Vest o katastrofalnem porazu kantonskih čet se demantirajo ter nihov umik utemeljuje s strategičnimi razlogi. Kantska vlada se preseli iz Hangkau v Nanking.

Celjska kronika.

c POPRAVLJAMO. V predzadnji številki se je v »Mednarodnem Židumera površine Srbije in Grčije natisnila napačno v ha² namesto v km², kar je seveda brezsmiselno.

c MAJNIŠKI IZLET. Učenci obrtno-nadaljevalne šole bodo imeli na dan 1. majnika izlet v Ljubljano, kjer si bodo pod vodstvom voditelja in učiteljske šole ogledali razne industrije in muzeje. Temu izletu se priključijo tudi gg. mojstri.

c IZ POSLOVNEGA SVETA. Novo mesnico je otvoril na Kralja Petra cesti v Kolenčevi hiši g. Dolfo Urban-

čič. Imel je dosedaj mesnico v Gaberju, pa mu je bil takoj po oblastnih volitvah lokal odpovedan. Urbančiča bodo meščani gotovo upoštevali.

c SPREMENBA POSESTI. Götzovo hišo Za kresijo, kjer je bila svoj čas zaloga piva, je kupil kleparski mojster g. Franjo Dolžan.

c OPOZORILO IZLETNIKOM. Sedaj v pomladanskem času se žal čisto dogaja, da napravijo objestni nedeljski izletniki dokaj škode v naravi: Nesmiselno trgajo in pulijo cvetke, hodijo po tratah, njivah in gajih, koder ni nobene poti, lomijo veje, teptajo setve, sploh se vedejo prostaško in divjaško. Zlasti velika škoda se lahko dela s hotel ali nehoté zanetenim ognjem. Zato resno opozarjamo izletnike, da naj nikar ne mečejo proč tlečih utrinkov in ogorkov cigaret, ker s tem lahko povzročijo veliko škodo na mladih gozdnih nasadih. Sploh pa pričakuje javnost, da se bodo naši izletniki vedli tako, kakor pristojna olikanim ljudem. Le tako se moremo nadejati, da bo prebivalstvo na kmetih z večjo ljubeznjivostjo in uslužnostjo slo izletnikom in turistom na roko kakor doslej.

c DELO V BRIVNICAH. Na velikonočno nedeljo bodo brivnice zaprte, v ponedeljek pa bodo od pol 8. do 11. ure dopolne odprte.

c NA ZNANJE! Podružnica Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani ima sedaj svojo pisarno v Celju, Cankarjeva 4, zraven davkarije. Ker je to prvi in edini slovenski zavod te vrste, ga vsem toplo priporočamo. 347

c KONCERT CELJSKEGA PEVSKEGA DRUŠTVA bo nepreklicno v soboto 7. maja v veliki dvorani Celjskega doma. Zbor — okrog 70 pevcev in pevk — nastopi po daljšem presledku zopet v glasovno zelo dobri sestavi, ki tvori danes po vztrajni, večmesečni vežbi tudi glasovno izenačeno, prožno in dinamično odtehtano celoto. Vstopnice se začno prodajati kmalu po Veliki noči in nadejati se je, da občinstvo izkaže priznanje pomlajenemu društvu s tem, da bode pridno segalo po vstopnicah. Predprodaja se bo vršila pri tvrdki Goriča & Leskovšek.

c Novi komisar in sosvet celjske mestne hranilnice. Dne 12. t. m. si je dal »Slovenec« iz Beograda sledeče poročati: »Upravni odbor celjske Mestne hranilnice je z odlokom notranjega

Tone Kremenjak:

Istrska šola.

Bil sem nekega dne v istrski vasi. Lepo šolo imajo tam, nekaj inteligence, one predvojne inteligence, iz tiste dobe, ko niso ljudje preživljali šolskih dni v formulah in charlestonu. Res — taka inteligenca se je morala seliti, a vendar je pustila za seboj lep spomin, lepe ideje ali lep delo.

Toraj: prišel sem v to vas. Tako, kakor se pride danes. Da človek pogleda in pove par tolažljivih besed. Da v srečnem slučaju razdeli nekaj knjig. Vse to, seveda, skrivaj.

Nočem pripovedovati o sestanku s temi ljudmi, o stisnjenih pesteh in o vlažnih očeh, ko sem pravil o Jugoslaviji.

Pripovedoval vam bom o nečem drugem, kar se vam bo morda zdelo neverjetno. Če ne bi bil sam videl, bi morda ne veroval.

Torej začnimo. Popoldne je bilo, ko mi je rekel prijatelj Živko, pri katerem sem stanoval:

»Videl si vse, a sedaj boš videl še nekaj posebnega, česar nimajo vse istrske vasi.

»Kaj? Govori jasneje!«

»Potrpi malo — pojdimo!«

»Šli smo skozi vas. Pred neko večjo hišo je obstal in potrkal na vrata. Čudno: trka nenavadno, kot po nekem dogovorjenem znaku. Vrata odpre dete kakih dvanajstih let. Nekako

nezaupno me pogleda, ali ko reče Živko: »Nič se ne boj, Tone. Naši smo«, se nasmehne in pozdravi. Gremo notri, a on zapre vrata. V kuhinji sta dve ženi in starček. Živko pozdravi in mi odidemo tja gor — v podstrešje. Tone gre pred nami. Meni se je vse to dozdevalo čudno in hotel sem nekaj povpraševati, ko smo prišli pred druga vrata. Milan je potrkal, ali nekako tako, kot prej Živko. Vrata se odpro. Mi vstopimo.

Tedaj sem razumel. Tajna istrska šola, po vzoru onih poljskih, ki so bile nekoč v Rusiji.

V šoli je bilo kakih petnajst otrok. Nekaj jih je sedelo na pručicah, nekaj na tleh, nekaj jih je stalo s knjigo v roki. Sredi sobe Živkova sestra, dekle šestnajstih let. Smehljiva se prijazno in se nama približa.

»Tudi njega sem pripeljal«, je rekel Živko. »da bo lahko pripovedoval, ko se vrne v Jugoslavijo.«

»Samo nikar ne povejte kraja in kakega imena«, prosi plaho Živkova sestra.

Opazujem deco. Nezaupno me gledajo otroci, a vendar prihajajo bližje: Čutijo, da sem njihov. Nekateri starejši šepetajo. Najbrže o meni.

»Kako gre«, vprašam to simpatično učiteljico.

»Že gre. Danes imamo srečen dan. Karabinijerjev ni v vasi, pa se lažje zbirajo.«

»Ali pridejo vsak dan?«

»Tuintam, kadar je mogoče. Če ne bi bilo onega črnega vraga, laškega učitelja, bi bilo lažje. On je nekaj zvohal.

»Pa ne bo zvedel ničesar«, se oglasi nenadoma malček in zardi kot rak.

Bil je Tone, oni mali, ki nam je odprl vrata.

»Bravo, Tone, drži ses, mu reče šaljivo Živko.

»Ali bi smel hospitirati pri vašem pouku«, jo vprašam.

Zardi.

»Zakaj ne. Toda, vedite, jaz nisem učiteljica. Ni me treba slabo oceniti, če se kaj zmotim, odvrne ona in se zasmehuje.

Sedemo. Ona tolmači razliko med italijanskimi in srbohrvaškimi črkami, popravlja in izpopolnjuje to, kar so se naučili v laški šoli.

Pregledam z očmi »šolo«. Zabita vrata, zaprta okna, na zidu kos črne table. Gledam otroke. Poslušajo, pišejo, popravljajo. Čutim, da radi prihajajo v to polumračno sobo. Mnogoraje, kot v ono lepo zgradbo, sedaj italijansko šolo, kamor hodijo prisiljeni in morajo poslušati besede, ki jih ne razumejo.

A »učiteljica«? Skoraj dete. Trudi se in hoče, da jo deca razume. Gotovo ni nikoli videla knjige o metodi poučevanja. A njena ljubezen povzroči tudi to, da otroci razumevajo celo suhoparno slovnico. Sedaj govori o jeziku in, da govori v tem jeziku ves prosti narod. A slične jezike — slovenske — govori skoraj dvesto milijonov

ljudi. Petkrat več je teh narodov, kot vseh Italijanov na svetu. — Pripoveduje jim o otrocih, ki jih nihče ne sili v tuje šole.

Spremenila se je. Pozabila je na nas. Vsa se je vživela v duše otrok. A otroci stoje tih, in od pažnje namršena čela poslušajo. In ko je omenila, da je Slovanov petkrat toliko, kot Italijanov, so se nekateri stresli. Gotovo so to že večkrat slišali, ali spet — kadar znova slišijo, jih strese razburjenje.

Sramoval sem se samega sebe in onih trinajst milijonov svobodnih, ki imajo svoje ministre, svojo skupščino in svoje spore, a izgledajo tako majhni, ponižni proti tej deklci, ki v nevarnosti za življenje pripoveduje istrski deci o svobodi in malo, da ne joče.

Pa sem pomislil: če bi le en del tega naroda imel dušo te deklce, ne bi ta deca drhtela pri vsakem najmanjšem šumu, v strahu, da Vandali dvajsetega stoletja ne vdero v njeno zavetje in ne prekinjejo lepe povesti o svobodi in kraljeviču, ki govori isti jezik kot ti otroci.

Končala je. Nekaj časa stoje tako — učiteljica in otroci — in gledajo drug drugega. Kakor, da so se vse duše stopile v eno samo in sedaj mota preteči nekaj časa, da se zopet združijo in prične znova vsaka svoje življenje. Kakor da hočejo otroci, da se zadnje besede bodrenja vpijejo v dušo, da jim ona vsadi v srce besede, ki morajo postati meso.

Mestni kino Harry Liedtke

ministra razpuščen. Razpuščen je radi pritožbe nekaterih mestnih svetovalcev radi denarnega poslovanja Mestne hranilnice s Slavensko banko. V sosvet Mestne hranilnice v Celju so imenovani: Za komisarija mag. pharm. Andrija Posavec, odvetnik dr. Alojzij Goričan, veletrgovec Rudolf Stermecki, notar Franc Bugar, tajnik upravnega sodišča Ivan Gračner, upravitelj letnišnice Ivan Možina, kipar in slikar Miloš Hohnjec, primarij dr. Franc Steinfelzer, trgovec Franc Strupi in pekovski mojster Franjo Koren.

c **Prostor za tenis** — otvorjen. Obveščamo zainteresirane člane, da so dela na prostoru za tenis dovršena in igrišči počenši z 18. aprilom (velikonočni ponedeljek igralcem na razpolago. — Sportni klub Celje.

c **Pomladanska prvenstvena tekma.** Na velikonočni ponedeljek bo na igrišču pri »Skalni kleti« pomladanska prvenstvena tekma med SK Celje in Atletik SK. Začetek tekme ob 16. uri.

c **DRŽAVNI NAMEŠČENCI — LEČENJE V BOLNICAH.** Glede zdravljenja drž. nameščenec, upokojencev in njih rodbinskih članov je s 1. aprilom 1927 nastopila izprememba v tej smeri, da mora drž. nameščenec, ki hoče biti sprejet v II. ali I. razred bolnice, plačati celo razliko od III. na II. odnosno I. razred. V bolnici v Celju znaša ta diferenca za II. razred 45 Din, za I. razred pa 70 Din dnevno. Ta diferenca se mora ob vstopu v bolnico vplačati za 8 dni naprej. Vsak drž. nameščenec brez razlike na kategorijo in položaj se more lečiti pod navedenimi pogoji v II. ali I. razredu. Tretji razred je brezplačen kakor je bilo to že doslej.

c **TELEFONSKA ZVEZA Z GORNJO SAVINJSKO DOLINO.** V sredo je bila otvorjena telefonska zveza Celje—Gornji grad—Solčava. Telefonske centrale imajo kraji Mozirje, Rečica ob Savinji, Gornji grad, Ljubno, Ksaverij, Luče in Solčava. Nova telefonska zveza, bo za gorenjo Savinjsko dolino velikega pomena, predvsem za tujski promet.

c **AMERIKANIZACIJA.** V Westenovi tovarni v Gaberju delajo od ponedeljka delavci, ki so delali doslej od 7. do 12. in od 1. do 4. ure, po novem redu od 8. do 12. in od 1. do 5. ure. Govori se, da je moral stari red izginiti radi malih južin, ki si jih je moralo delavstvo pri dopoldanskem delu privoščiti, kar je po podjetniškem mnenju krivo, da se je premalo opravilo.

c **VOŽNJA SIROMAKOV PO ŽELEZNICI.** Direkcija državnih železnic v Ljubljani sporoča, da uživajo vozne ugodnosti siromašne in bedne

Stisnil sem ji roko brez besed. Besede so odveč. Otroci šepetajo. Komentirajo in ponavljajo.

Tudi jaz sem jim rekel nekaj besed. O malem kraljeviču in sokoličih, ki se jih vedno spominjajo. Vzel sem iz žepa preostale slike kraljeviča Petra.

»Glejte otroci kraljeviča, o katerem sem vam pravil. To so vam poslali otroci iz svobodne Jugoslavije.« To sem dejal in dal sem vsakemu eno sliko. Da ste jih videli! Tako morejo biti srečni smo istrski otroci, ko pozabijo kje so, in spravljajo v nedrje sliko svojega kraljeviča.

Razšli so se, drug za drugim. Nekateri pri stranskih, nekateri pri glavnih vratih. Dva sta preje iz previdnosti pogledala okoli hiše, če ni kje kaj sumljivega. Skrili so knjige v nedrje, vedro so pozdravili »zdravo« in odšli, da jih morda ne vidim nikdar več.

Jutri bodo šli v italijansko šolo. Morali bodo pozdravljati — po fašistovski — z vzdignjeno roko laško zastavo in peti bodo morali »Giovinezza«. A to bodo le besede, ki jih ne razumejo in nočejo razumeti. Njih misli bodo pri malem kraljeviču, čigar sliko so skrili v nedrje — na gola prsa — da je nihče ne najde. Popoldne pa bodo šli spet v potumačno sobo, da čujejo povesti o kraljeviču, ki govori njihov jezik, ki bo prijezdil na belem konju, da posadi prapor svobode na vrh Učke. (Prevel B. R.)

osebe glasom odloka ministrstva saobračaja samo na podlagi dovoljenj, katera izdaja ministrstvo saobračaja na prošnje, v katerih mora biti naveden cilj potovanja in priloženo uverjenje občinskih oblasti, da ne plačajo nad 30 Din neposrednega davka.

c **NADLEŽNA OSEBA.** Izgnana je bila iz sreza Celje-Vransko za dobo treh let radi potepuštva 23-letna brezposelna Ana Kreiger, rojena v Dvoru pri Beljaku in pristojna v Guštanj.

c **TRAFIKA ZA INVALIDE.** To bačna trafika na Zg. Ložnici št. 17 pri Žalcu je prosta. Letni kosmati donos te trafike je znašal 2.211 Din. Vojni invalidi in vojne vdove, ki so po invalidskem zakonu zaščiteni, pa bi se za podelitev te trafike zanimali, se pozivajo, da se zgledajo najkasneje do 25. t. m. v pisarni krajevnega odbora U. V. I. Celje, Invalidski dom, kjer dobi informacije.

c **TOMBOLA UDRUŽENJA VOJNIH INVALIDOV, CELJE.** Krajevni odbor U. V. I. Celje priredi tudi letos v sredini meseca maja svojo veliko javno tombolo. Ta prireditev je glavni vir dohodkov, s katerimi je mogoče odboru podpreti najrevnejše člane. Odbor je razposlal na razna večja podjetja prošnje za dobitke ali denarne podpore. Dosedaj se je odzvalo že lepo število takih, ki kažejo vsako leto svojo naklonjenost ali sočustvovanje napram vojnim žrtvam. One pa, ki doslej še niso mogli ustreči prošnji, prosimo, da vsaj v skromni meri upoštevajo današnji bedni položaj vojnih žrtev. — Občinstvo pa prosimo, da pridno sega po kartah, ki so v razprodaji po vseh celjskih trafikah po 3 Din komad.

Mestni kino Harry Liedtke

c **VELIKO SLAVNOST V PETROVČAH PRI CELJU** priredi Zveza slovenskih vojakov iz svetovne vojne na praznik dne 26. maja. Ta dan bo v Petrovčah proslava odkritja spominske plošče vsem padlim vojakom iz lavantinske škofije. Spored proslave je zelo lepo izbran in je precej obširen. Med drugim se bo predstavljala točno ob pol treh na prostem velika bojna igra iz vojnih let »Kalvarija« v 5. dejanjih, katera nam bodo predstavljala slike iz mobilizacije, iz fronte v Galiciji in na Doberdolu ter v fašistovskem robstvu. Za domačine se bo ta igra predvajala že dne 25. maja ob osmih zvečer. Ker so Petrovčje v neposredni bližini Celja in ob železnici, bodo imeli Celjani in okoličani lepo priliko za prijeten izlet.

c **Sreski poglavar v Celju opozarja babice,** da je služba babice na Dobrni nezasedena. Po izjavi županstva bo mogoče dobiti stanovanje. Zanimajoče se za to mesto naj vložijo prošnjo na ministrstvo narodnega zdravja potom sreskega poglavarja v Celju.

c **PODPORNO DRUŠTVO ZA REVNE OTROKE V GABERJU** priredi v nedeljo 8. maja 1927 ob 2. uri popoldne v kinogledališču v Gaberju javno tombolo s krasnimi glavnimi dobitki in sicer: Šivalni stroj, moško kolo, otoman, 1 luster, vrečo moke, voz drv, zlata verižica in drugo, ter preko 300 manjših dobitkov. Slavno občinstvo blagovoli vzeti na znanje, da je čisti dobiček predvidene tombole namenjen v humanitarne svrhe društva ter vljudo priporočamo nakup tombolkart, katere se dobijo v trgovini »Josesek« na Glavnem trgu, ter pri raznih prodajalcih srečk. — Odbor.

Kino.

MESTNI KINO. Na veliki petek zaprto. Na veliko soboto 16., velikonočno nedeljo 17. in velikonočni ponedeljek 18. aprila: »*Galantni oficir*«. Sijajna veseloigra o ljubezni in vijo-licah v 6 dejanjih. V glavnih vlogah *Harry Liedtke, Lil Dagover in Ernst Verebes*. — Torek 19., sredo 20. in četrtek 21. aprila: »*Katastrofa*« (Propast »Transatlantika«). Monumentalna drama v 8 dejanjih po znamenitem Urvillevom romanu »Transatlantica«. V glavnih vlogah *Maria Jacobini, Erich Kaiser-Tietz, Mary Kid in Rola Norman*. Večerne predstave se pričenjajo od Velike noči dalje ob pol 9. uri.

KINO GABERJE. Na veliki petek in veliko soboto zaprto. — Nedelja 17., ponedeljek 18., torek 19. in sredo 20. aprila: »*Izgubljeni sin*«. Ogromna zgodovinska drama v 9 dejanjih po zgodbi iz Svetega pisma. Film je proizvod tvrdke Fanamet, ki je izdala vefilm »Ben Hur«.

Zbor SDS v Celju.

Celje, dne 15. aprila 1927.

V mali dvorani Celjskega doma se je vršil sinoči krasno uspeli redni zbor SDS. Nad 250 članov krajevnega organizacije je napolnilo dvorano, dasi niso bila razposlana posebna vabila.

Predsednik organizacije gosp. dr. Kalan je po uvodnih pozdravnih besedah podal izčrpno poročilo o strankinem delovanju v minulem letu.

Dasi je bila stranka v tem letu v opoziciji je ostala kompaktna in je še celo pridobila na številni moči. Zvestoba članov pod vplivom opozicije vzlic raznim šikanam ni trpela, kar znači, da sestavlja to članstvo skupina ljudi prepričanja, ne pa koristolovstva in oportunitete. Naše razmerje do drugih strank je razvidno iz dela v občinskem odboru. Po razbitju Narodnega bloka so ostali z nami v klubu delovne večine še narodni socialisti. Zanimivi sta bili obe tiskovni pravdi, ki sta nam jih naprtila gg. dr. Goričan in dr. Dobovišek. V obeh smo nastopili dokaz resnice, ki se nam je v polni meri posrečil in dokazali smo, da je zagrešil g. dr. Goričan felonijo — izdajstvo nad Narodnim blokom, dr. Dobovišek pa prelomil svojo dano častno besedo.

Brez tehničnih vzrokov je klero-radikalna-nemška opozicija v občinskem svetu odpovedala sodelovanje, vsled česar je bil razpuščen in občini imenovan komisar. Opozicija je zahtevala, da mora preklicati delovna večina svoj sklep glede Mohorjeve družbe in prisiliti upravni svet Mestne hranilnice, da odstopi neko število svetnikov v prid opoziciji. Obe zahtevi sta bili proti časti stranke. — Nemci so bili svoj čas zahtevali od SDS, da jim da zastopstvo v Mestni hranilnici. To zahtevo sta podpirala tudi gg. dr. Ogrizek in dr. Goričan. Pred par dnevi pa smo čitali v »Slovencu« vest, da je upravni svet Mestne hranilnice razpuščen in imenovan komisar s sosvetom, v katerem pa ni niti enega Nemca. Ne vemo, kaj tiči za tem, ker si ne moremo misliti, da bi se klerikalci, radikali in Nemci že toliko združili, da bi se smatrali tuid za nacionalno enoto. Zlasti kdor pozna naše Nemce mora vedeti, da to niso skromni ljudje, ki bi le z mezinem mignili v prid katerekoli slovenske stranke brez lastnih velikih koristi. — Dasi je bil proračun v finančnem odseku soglasno sprejet in je opozicija sama priznala, da je to najboljši proračun v Celju, ga vendar

Mestni kino Harry Liedtke

ni hotela izglasovati. Sledil je razpust in sedaj imamo volitve, katere bi bile drugače še le v jeseni. — V finančnem zakonu za leto 1927. je amandman, s katerim se razveljavlja člen 34 o volitvah v občinske zastope in se uvaja za vse občine čisti proporen volilni sistem. Klerikalci so hoteli tudi to dolečo zlorabiti, ter so izposlovali razpis volitev za en dan pred sprejetjem finančnega zakona. Doslednost te gospe je res čudovita. Na enkrat hočejo sedaj porabiti tisti volilni red, proti kateremu so vsako leto vsaj enkrat protestirali v občinskem svetu. Da jim ta nakana ne uspe, je popolnoma jasno.

Delovanje naše organizacije je bilo vse leto živo, vztrajno in agilno v organizatoričnem in splošnem pogledu. Ni bilo nobenega še tako malega vprašanja javnega značaja, da bi se z njim ne pečali na rednih tedenskih sestankih. Poleg teh so delovali še posamezni odseki. — V tem letu smo imeli volitve v zbornico za trgovino, obrt in industrijo, pri katerih smo pomagali stanovskim organizacijam, ki so dosegle zelo lepe uspehe. Vzlic pravilno izvršenim volitvam je vlada zbornica razpustila še predno se je bila sešla. Pri oblastnih volitvah smo nastopili proti združeni klero-radikalno-

nemški listi in dosegli zelo lep uspeh, dasi smo ostali v manjšini. — V tem letu se je tudi ustanovila organizacija napredne mladine »Edinost«, ki pridno deluje in ki nam še vzgoji zavedne borce. To organizacijo je treba z vsemi močmi podpreti. — Pri bodočih volitvah nastopi naša stranka popolnoma samostojno, ker se bo volilo po proporciju. Pokazati hočemo združenim nasprotnikom, da je demokratiška ideja v Celju najmočnejša, ker je pravilna in poštena.

Predsednikovo poročilo je bilo z burnim aplovzom odobreno.

Po poročilu blagajnika je bil izrečen blagajniku in odboru absolutorij, na kar je bil izvoljen nov odbor in sicer gg.: Predsednik dr. Ernest Kalan, podpredsednik Ivan Rebek, tajnik Drago Žabkar, blagajnik Albert Medvešek in nadalje Franc Mravljak, dr. Anton Božič, Avgust Drukar, Ivan Prekoršek, Franjo Dolžan in Janko Vranjek. Določeni so bili delegati za oblastno organizacijo in državni kongres stranke ter čuvaji škrinje.

Za razpisane občinske volitve je sestavil poseben odsek listo, ki je bila soglasno in z navdušenjem sprejeta. Nosilec kandidatne liste »Samostojne demokratiške stranke« je bivši župan g. dr. Juro Hrašovec, ki je to mesto sprejel s povdarkom, da mora biti vojak vedno na svojem mestu, tudi takrat, kadar mu preti nevarnost.

Politično poročilo je podal narodni poslanec g. dr. Pivko. Pečal se je z vsemi perečimi vprašanji in pokazal hibe današnje klero-radikalne vlade.

Z zahvalo za lepo udeležbo je zaključil predsednik ob enajsti uri zbor, ki je dokazal, da je demokratiška stranka v Celju najmočnejša in najkompaktnjša in da — tako tudi ostane.

Razširjajte „Novo Dobo“!

Ljudska prosveta.

c **Udruženje slovanskih muzikologov.** Povodom kongresa zgodovinarjev glasbe, ki se je vršil v zvezi z Beethovnovimi slavnostmi na Dunaju, se je ustanovilo Udruženje slovanskih muzikologov. Vanj so vstopili mnogi muzikologi iz Češkoslovaške, Jugoslavije, Poljske in Rusije, pritegnili pa se bodo tudi strokovnjaki iz Bolgarije. Udruženje bo izdajalo znanstveno revijo »Monumenta musicae slavica«.

c **Film na Kitajskem.** Kitajska filmska produkcija obstoji šele osem let. Zadnje čase se je začela naglo dvigati. Največ so k temu pripomogle ameriške filmske družbe, ki so v vseh večjih kitajskih mestih uredile svoje ateljeje. Vseh bioskopov je na Kitajskem 70. Največji bioskopi so v Šanghaju: Odeon, Carlton in Izis. Vsak od teh ima prostora za 1350 oseb. Predstave se začenjajo že ob 12. uri opoldne.

c **Prvi časopis.** Ideja časopisa je tako stara, kakor potreba, poučiti se o novicah sveta. Kolikor se da dognati, je prvi časopis zagledal beli dan v drugem stoletju pred Kristusom. Takoj prvi časopis je bil dnevnik. Izhajal je v Rimu in se je imenoval »Acta populi romani diurna«. Ta časopis so »tiskali« pisanja večši sužnji in je izhajal v 15.000 izvodih. Med svoje odlične sotrudnike šteje Julija Cezarja. Prinašal je kratke, čisto iz enega samega stavka sestavljene beležke o dnevnih dogodkih. Od tega časopisa nam je ohranjena ena sama številka, ki je izšla 29. marca l. 168. pr. Kr.

c **Slovan-ki svet v francoskem slovstvu.** Razveseljivo znamenje, da se inozemski literaren svet, zlasti še francoski, vse bolj zanima za slovansko življenje, so mimo stalno rastočih prevodov iz slovanskih literatur izvirni spisi, ki obravnavajo v beletristični obliki slovanske kraje in ljudi. Med njimi se napoveduje roman francoske pisateljice Germaine Beaumont, ki se bo godil deloma na Češkem. Roman bo izhajal v »Matinu«. Gaston Cherau pa je spisal daljšo novelo iz slovaškega življenja.

Mestni kino Harry Liedtke

Em. Lilek.

Henry Fordov „Mednarodni Žid“.

(Predavanje na celjskem Ljudskem vseučilišču.)

(Dalje.)

Na Poljskem so bili po končani svetski vojni l. 1919. židovski pogromi, ker so poljski Židi za časa nemškega zasedenja Poljske v vsem pomagali Nemcem. V nemških, angleških, ameriških in drugih židovskih listih se je dvignil krik in vik, da je bilo na Poljskem o. 10.000 Židov ubitih, v Ukrajini pa celo o. 100.000. Na to vpitje je poslala najprej ameriška vlada svoje odposlanstvo v Poljsko, da poizveduje, kaj je resnice na židovskih poročilih. Vodja tega odposlanstva je bil Žid Morgenthau, prejšnji poslanik v Carigradu, človek odličnega osebnega in javnega glasa. Njemu je bil dodeljen eden general. Ko je ameriško odposlanstvo zapustilo 13. septembra 1919 Poljsko, prišlo je britansko pod vodstvom angleškega Žida Samuela. Tudi britanskemu odposlanstvu je bil eden oficir dodeljen. Vsaka od imenovanih oseb je napisala svoje poročilo. Obe britanski poročili sta bili vloženi s posebnim poročilom britanskega poslanika v Varšavi. Od teh pet poročil je našlo milost samo poročilo Samuelovo. Bilo je v časnikih v polnem obsegu natiskano, celo kot izjava nekega ameriškega židovskega kongresa. To poročilo se lahko povsod v vsakem zaželenem številu dobi, ali nobeno drugo ne. Zakaj ne? Ker druga štiri poročila obravnavajo celo zadevo nepristransko.

Koliko Židov je bilo ubitih po teh poročilih? Po Samuelu 348, po Morgenthau-u 258, po ameriškem generalu 76, po britanskem poslaniku samo 18 »v pravi Poljski«, drugi so bili ubiti za časa nemirov v drugi coni.

Po sodbi teh petih mož ni težko si napraviti sliko o Poljski. Pred 800 leti so Poljaki sprejeli Žide v svojo zemljo, ko so bili povsod po Evropi preganjani. Uživali so med Poljaki popolno svobodo, imeli so pravzaprav svojo državo v poljski državi, ker skoro v vseh svojih stvarih so uživali pravico samouprave. Poljaki so bili prijazni prema svojim gostom in niso pokazali prema njim nobenega predrasodaka, ne verskega ne plemenskega. V XVIII. stoletju se je Evropa vrgla na Poljsko in jo razdelila. Ostala je še živa samo v srcih poljskega naroda. V tem času poljskega ponižanja so postali Židje velika moč in so obvladali Poljake v vseh pojedinostih vsakdanjega življenja. Prišla je svetska vojna in z njo obečanje obnove svobodne poljske države. Ali Židje niso bili prijatelji Poljakov, oni so bili proti tej obnovitvi. To so čutili in zvedeli Poljaki in so po sklenjenem premirju dali iznaza tudi svojim čustvom. Napade na Žide so po poročilu ameriškega odposlanca uprizorili poljski vojaki, ki so slišali, da so Židje boljševiki in da držijo z Ukrajinci.

Iz gornjih podatkov je razvidno, kako veliko krivico so storili Poljakom ameriški Židje s svojo antipoljsko propagando.

Mirovna konferenca ni smatrala za svojo dolžnost, da vzpostavi mir in slovo na Poljskem, ampak ona je posejala v tej deželi seme razdora, dokler bo v veljavi versajska mirovna pogodba. Članek 11 te pogodbe se glasi: »Židovi se ne smejo prisiliti k delu, ki predstavlja skrunitev njihovega sabata. Tudi ne smejo pretrpeti nobene škode zaradi tega, če se nočejo na dan sabata udeležiti sodnijskih razprav ali če nočejo rešiti kake zakonske zadeve. Poljska privoli, da noče za sabat razpisati ne občin ne mestnih volitev; vpisi za volitvene ali druge namene se ne smejo vršiti ob sobotah.«

Potemtakem je sabat na Poljskem nezakonjen praznik. Tega se imajo vlada in sodnije držati.

Razven tega so se osnovala na Poljskem posebne šole za židovske otroke. Članek 9 določuje: »V mestih in okrajih, kjer živi znaten del poljskih državljanov, ki pripadajo ple-

menskim, jezikovnim in verskim manjšinam, treba tem manjšinam zagotoviti primeren delež na zneskih, ki se določujejo iz državnih, občinskih in drugih javnih dohodkov v odgojne, verske ali dobrodelne namene.

Ali to še ni vse, poljska država ima dati denar, ali razdeliti ga imajo Židje, ker isti članek 9 odreja sledeče: »Odgojni odbori, imenovani od lokalnih židovskih občin, bodo pod državno kontrolo skrbeli za razdelitev primerne deleža na denarju, ki ima biti prema čl. 9 nakazan židovskim šolam. Združene države Amerike, Britska država, Francija, Italija, Japan, najvažnejše zvezne in združene države na eni strani in Poljska na drugi strani priznavajo, da te predpise niso odvisne od svobodne privolitve poljske države, ampak da one predstavljajo mednarodni zahtev od strani Zveze narodov.«

(Dalje.)

Dobre lastnosti finega čistila za čevlje

so te-le:

Čistilo je mehko in se dobro razmaže; daje čevlju takoj lep, temen sijaj. Usnje ostane vedno voljno.

In telastnosti ima Indian pasta.

Že pri uporabi prve doze se bode o tem prepričali.

Širom domovine.

I Petdesetletnica vseuč. prof. dr. Rajka Nahtigala. Ugledni naš jezikoslovec dr. Nahtigal je slavil 14 t.m. 50letnico svojega rojstva. Doma je iz Novega mesta študiral je v Ljubljani, univerzo pa je absolviral na Dunaju kot učenec slavnega sl. v. v. Jagića. Potoval je po Rusiji in Nemčiji. Njegovo znanstveno delovanje je pričelo takoj po absolviranju univerzi, kjer je ostal do ustanovitve ljubljanske univerze. Tu mirno in globoko resno nadaljuje svoje plodovito delo, uvaževan v vseh znanstvenih krogih in pri dijakih priljubljen kakor oče.

š Usoda polkovnika Ghilardi. Albanska žandarmerija je prišla v bližini jugoslovenske meje pri Debru albanskega polkovnika Ghilardi, ki bo baže ustreljen. Ghilardi je postal zadnje čase nasprotnik Ahmeda bega Zogu zaradi njegove italofilske politike in je hotel pobegniti v inozemstvo. Na begu pa ga je dohitela albanska žandarmerija. Ghilardi je rojen Hrvat in je bil oficir v avstro-ogrski vojski. Deloma iz veselja do avantur, deloma pa zaradi konflikta z oblastmi na Hrvatskem, ki jih je dolžil, da niso postopale po svoji dolžnosti v zadevi

Mestni kino

Harry Liedtke

njegove matere, ki je bila umorjena v Bjelovaru, je izstopil iz vojaške službe in se pridružil princu Wietu, ko je postal vladar Albanije. Za svetovne vojne se je bojeval Ghilardi na čelu oddelka dobrovolcev na strani Avstrije. Kasneje je postal zaupnik Ahmeda bega Zoga, po njegovem padcu pa je pobegnil v Jugoslavijo. Potem se je leta 1924 udeležil vstaje proti predsedniku Albanije Fran Noliu in pripomogel k vzpostavitvi Ahmeda bega Zoga, ki ga je imenoval za organizatorja albanske vojske. Sedaj pa ga je obsodil na hitro smrt baš oni, kateremu je v veliki meri pripomogel k oblasti.

š Vinarsko društvo in »Naša Gorica« v Mariboru. Dne 5. marca t.l. sta se v Mariboru vršili skupščini obeh starih društev: Vinarski in sadjarski odsek Kmetijske družbe ter Pokrajinska zveza vinogradnikov, kjer je bila sklenjena njih likvidacija in se je ustanovil pripravljalni odbor za novo »Vinarsko društvo« za obe oblasti. To društvo bo izdajalo ilustrirani mesečnik »Naša gorica«, katerega člani dobe brezplačno (članarina društva znaša za leto 1927 samo 20 Din).

š Likvidacija posestev. Ministrstvo za agrarno reformo pripravlja načrt zakona o likvidaciji veleposestev.

Ministrstvo je odredilo, da se zemljišča, ki ne morejo služiti ciljem agrarne reforme, lahko prodajo, da pa ena rodovina ne sme kupiti več kakor petdeset oralov.

š Kaznjenceva iznajdba. Ivan Novak, ki je bil radi umora obsojen na 15 let ječe in ki sedi svojo kazen v Beogradu, je iznašel avtomatično cestno zaporo, ki izključuje železniško nesrečo na prehodih. Poskusi so se sijajno obnesli. Prometna konferenca je sklenila uporabiti novo iznajdbo po vsej državi. Izumitelj bo v zahvalo amnestiran in bo zaslužil lepe denarje.

š Ugodnosti za tujski promet. Finančno ministrstvo je izdalo naredbo, glasom katere je vsem posetnikom naših letovišč in kopališč dovoljen carine prost uvoz obleke in perila ter ostale prtljage. Izdana pa so navodila, da se prepreči tihotapstvo.

š Aretacije Orjunašev v Mariboru. V zvezi z atentatom z bombami, ki je bil izvršen v gostilniških prostorih pri Kerčku na Pesnici pri Mariboru, je mariborska policija aretirala člane mariborske Orjun, odvetnika dr. F. Irgoliča ter privatna uradnika Slavka Reja in Josipa Kavčiča. Kako so imenovani v zvezi z omenjenim atentatom, bo pokazala šele preiskava. Aretacija je vzbudila veliko senzacijo.

š Posojilo bolnicam. Finančni minister je pooblaščen dati na zahtevo ministra za narodno zdravje iz državne blagajne na razpolago posojilo v znesku 15 milijonov dinarjev za bolnice, ki se vzdržujejo z lastnimi dohodki. Posojilo je namenjeno za nakup živil in drugih potrebščin za vzdrževanje bolnikov.

Mestni kino

Harry Liedtke

š Nepopolne gimnazije. Na temelju pooblastila, ki ga je dobil prosvetni minister od Narodne skupščine, bodo preurejene začetkom prihodnjega šolskega leta vse gimnazije, ki imajo nekaj nad 4 razrede, v štirirazredne gimnazije. V vseh teh gimnazijah bo letos najvišji razred ukinjen. Drugi razredi se ukinejo pozneje, tako da ostanejo sčasoma samo 4 razredi.

š Mala matura. V novi finančni zakon je iz prejšnjega finančnega zakona sprejet tudi člen, po katerem se na srednjih šolah odpravlja takozvana mala matura.

š Učiteljice se ne smejo možiti. Prosvetno ministrstvo je izdalo lani odredbo, s katero se prepoveduje učiteljicam v Sloveniji možitev brez dovoljenja prosvetnega ministrstva. Ta odredba se je sedaj razširila tudi na učiteljice v Bosni in Hercegovini. Učiteljice se morajo pred poroko obrniti na prosvetno ministrstvo za dovoljenje. Doslej je prosvetno ministrstvo izdalo že mnogo takih dovoljenj učiteljicam v Sloveniji.

š Pokončevanje hrošča. Letos je zopet hroščevo leto. Povsod se bodo pojavili rjavi hrošči. Ker je ta hrošč zelo škodljiv za kmetijstvo, je veliki župan ljubljanski že izdal poseben razglas glede pokončevanja hrošča. Župani morajo ukreniti vse potrebno v tem oziru. Sporazumno s šolsko oblastjo lahko pritegnejo k akciji tudi šolsko mladino.

š Položaj nemških rentnikov. A Sloveniji in na Hrvatskem je okoli 2000 oseb, ki so bile zaposlene v Nemčiji kot uradniki, odnosno rudarji v westfalskih rudnikih. Ker so v času zaposlenja postali invalidi, odnosno so dosegli gotova službena leta, jim je Nemčija priznala rentnino. Po prevratu je tem rentnikom nemška vlada ustavila prejemke. Ministrstvo za socialno politiko vodi sedaj akcijo preko zunanega ministra, da bi Nemčija zopet izplačevala rentnikom njihove rente.

š Obsodba pastorka, ki je ubil svojo mačeho. Te dni se je pred zagrebškim sodiščem vršila razprava proti 20 letnemu Mihajlu Franculju iz Mrzljaka, ki je januarja ubil svojo mačeho. Maščeval se je, ker je od malega z njim grdo ravnala. Ko se je hotel poročiti, mu je odbila nevesto in hotela vsiliti svojo hčer iz prvega zakona. Večni spori so vodili do spopada, med katerim je Mihajlo mačeho pobil do smrti. Sedaj je bil obsojen na sedem let težke ječe.

Mestni kino Harry Liedtke

š Deček je padel iz d ugega nadstropja in ostal živ. V Zagrebu se je sedem let stari Zlatko Istok povzpел na okno, izgubil ravnotežje in se prekučnil iz drugega nadstropja na dvorišče. Na srečo pa je najprej priletel na debelo vrv, ki je bila nategnjena preko dvorišča za sušenje perila. V lahkem odmetu je nato dečko priletel na zemljo in dobil le neznatne ogrebotine.

š Uboj na ptujskem polju. Na ptujskem polju se vedno znači pretepanje junaštvo in nikaka sramota ni, če je kdo radi pretepa ali celo uboja zaprt. Zato se v teh krajih izvrši razmeroma največ pobojev. Tudi te dni beleži krvava kronika ptujskega polja tak žalosten slučaj. Pri nekem posestniku so okopavali vinograd. Pri taki priliki se seveda tudi ne štedi z vinom in ni čuda, če se duhovi razvamejo. Te dni so se na potu domov sporekli fantje na Ptujski gori, Ivan Danjko, Anton Gojkovič in Ivan Rodošek. Gojkovič in Rodošek sta končno navalila na Danjka in ga z motikami tako obdelala, da je z razbito glavo obležal in med prevozom v ptujsko bolnico umrl. Ubijalca je orožništvo aretiralo.

š OŠKODOVANJE BEOGRAJSKE OBČINE. V beograjski mestni občini so odkrili te dni veliko afero, vsled katere je bila mestna občina oškodovana za 80 milijonov dinarjev. Skupina monterjev je sporazumno z lastniki večjih poslopij na razne načine reducirala uporabo električnega toka večinoma na način, da je korigirala izkaze električnih števecv. Te manipulacije datirajo nazaj do leta 1918. Računa se, da je bila občina na ta način oškodovana vsako leto za nad 15 milijonov dinarjev.

š POLITIČEN NAPAD NA SODNIKA. Te dni je neki seljak iz Kosmaje napadel predsednika beograjskega okrožnega sodišča Veljo Markovića in ga težko ranil. Markovića so morali takoj prenesti v bližnjo lekarno, kjer so mu nudili prvo pomoč. Seljaka je orožništvo aretiralo. Izjavil je, da je napadel Markovića radi tega, ker je izvedel, da je Marković radikal in da zaradi tega noče rešiti neke njegove tožbe.

š OBSODBA BANČNEGA ROPARJA. Pred zagrebškim sodiščem se je vršila razprava proti 23-letnemu vojaškemu beguncu Stanislavu Canjku, ki je bil dne 21. januarja zvečer z revolverjem nastopil v Mednarodni banki ter hotel izsiliti pol milijona dinarjev. Na poskušnem begu je nato obstrelil kavarnarja Derića in kolporterja Magistra. Poleg tega delikta je bil Canjko obtožen vploma v stanovanje privatnega uradnika Ledererja, kjer je poleg drugih vrednosti ukradel tudi dragoceno tobačnico, vredno 5000 Din. Stanislav Canjko, ki je že z 18 leti radi tatvine presedel dve leti ječe v Mitrovici, je svoje zločine skesano priznal. Canjko je obsojen radi tatvine, roparstva, javnega nasilja in zoperstavljanja državnih oblasti na 12 let težke ječe, plačilo odškodnine Francu Magistru v znesku 10.000 Din in na povračilo sodnih stroškov.

š POSKUŠEN SAMOMOR MILIJONARJA. Te dni si je hotel končati življenje znani milijonar Najdan Milošević iz Vrtišča pri Nišu. Preskočil je ograjo železnega mosta in se vrgel v Nišavo, ki je pa na dotičnem kraju tako plitka, da se milijonarju samomor ni posrečil. Ko so ga vprašali, zakaj je hotel izvršiti samomor, je odgovoril, da bi ne zapravil vsega imetja, ker živi zelo lahkomišlno.

ITO-pasta je za zobe najboljša!

š POZOR PRED GOLJUFI. Prejšnji teden sta se klatila dva boljše oblečena moža po ptujskem okraju in sta prigovarjala ljudem, naj jima zaupajo svoje prihranke, češ, da sta poslana od državne banke in da bodo prejeli za svoje vloge 12% obresti. Mi resno svarimo naše ljudstvo pred takimi sleparji. Nobeden denarni zavod ne more dames nuditi vlagateljem 12% obresti, ker dobijo banke same od strank le 14—15% za posojila; še manj pa zamore to storiti drž. hipotekarna banka, ker nudi posojila po 6% ali malo višje.

Mestni kino

Harry Liedtke

Lic. Edv. Šimnic:

Beirut.

(Velikonočni spomini.)

Cvetlično mesto, kdo bi ga ne nazival tako. Saj so se združili tu vsi naravni elementi, da pričarajo najkrajše sliko. Brezmejno široko modro morje, sneženi velikani Libanona, slikovite obale, ki izginajo v duhteči daljavi, razkošna vegetacija, ki se bojuje s puščavnim peskom, vse to nudi opazovalcu nepopisno krasno podobo upodabljaljoče narave.

V tej lepi, bujni okolici prospeva in cvete pristrčno domače življenje, ki se zaveda, da je ono središče trgovin in prometa za vso Sirijo in pristanišče blagoslovljenih damašćanskih poljan.

Ni čuda, da so tako ugodne prilike že v prastarih časih vabile ljudi, da se naselijo na beirutskem rtiču. Kakor je zavita v temo najstarejša zgodovina *Beryta*, izvemo vendar iz znamenitih znamenitih poročil svetišča v Karnaku, da je okoli leta 1600 pr. Kr. podvrgel faraon Tutmes III. tudi ljudstvo Biaruta.

Vpliv faraonov, Šelevidov, Rimljanov in Arabcev je vedno določal in usmeril zgodovino Beiruta. In skrite naravne sile, ki so tekom tisočletij obiskale vsa obalna mesta, tudi Beirutu niso prizanesle. Potres leta 529. je uničil domala celo mesto.

Medtem ko si ostala mesta, ki so jih obiskali politični in naravni pretresljaji, niso opomogla, je Beirut vedno na novo zrastel in cvetel. Beirut ni utonil v turskem marazmu, pred tem ga je čuvalo ono dobrobrčno, ljubeznivo ljudstvo, ki stanuje v hribih in ki ljubi svojo zemljo nad vse.

Tam na Libanonu prebivajo plemenita, katerim sta podarila bajka obstanek in veličina narave veliko energijo in delavnost. Poleg tega ni osvojil mohamedanizem Druzov, ki so si v šegah in navaadah podobni s Perzijci in so si bili vedno s krščanskimi Maroniti v najhujšem sovražstvu.

Druzi so hlepli vedno po neodvisnosti, njihovi poglavarji so dosegli, da je Fakr-ed-Din zavojeval Beirut, ki je bil od leta 1595. do 1634. glavno mesto družkega emirata, neodvisnega od Carigrada. V Beirutu so se odigravali grozni, krvavi boji, od katerih naj omenim le veliki pokol kristjanov l. 1860.

Vse te sovražnosti so napotile Francijo, da je nastopila z vso energijo v Siriji, katero je želela posedati in katero je tudi dobila po svetovni vojni. Kakor hitro je Francija zasedla deželo, so se jeli v Beirutu naseljevati kristjani, tako da je danes v mestu jedva ena tretjina mohamedanov. S tem je postal Beirut središče evropske in zapadne kulture.

V Beirutu vidimo celo vrsto impozantnih, mogočnih palač, kjer so ustvarili katoliki in protestanti prvovrstne zavode in šole. Po pravici nazivljajo Arabci Beirut »mesto šol«, in menda res ni mesta, kjer bi bilo toliko različnih učnih zavodov. Poleg množičnih ljudskih in meščanskih šol se ponajša Beirut z dvema univerzama, francosko in ameriškansko. Vsi slušatelji imajo v obeh vso oskrbo in stanovanje v zavodih. Velikanske knjižnice jim nudijo priliko, da se vsak v svoji stroki temeljito izveža. Ni čuda, ako ima v Beirutu vsak boljši trgovec gimnazijsko maturo in trgovsko akademijo. Temeljita izobrazba daje resne trgovce, zato tako blagostanje in bogastvo v mestu.

In Velika noč se bliža! Kako praznična postaja prestolnica cvetja. Zdi se mi, da je narava izredno obdarovala ta kotic. Na vseh vrtovih bujne cvetke, ki razširjajo svoj omanljivi vonj. Toliko različnih ver in nič sovražstva. Katolik čestita mohamedancu za praznike, mohamedanec katoliku, vsi resni, dostojanstveni, kakor bi bili udje ene družine in pripadniki iste veroizpovedi. Milo se mi stori, ako premišljam danes po tolikih letih razmere pri našem narodu. Koliko neumnih, malenkostnih prepričkov za oslovo senco. Vse pa slabi moč in energijo naroda, ki bi bil lahko jak kljub malemu številu. Naj bi bila Velika noč, katero praznuje vse v Orientu z vso resnostjo in spoštovanjem, tudi pri nas res dan Vstajenja in Probude. Naj bi zasijalo tudi nam ono lepo, toplo sonce, ki ogreva oni dobri narod tam na

vzhodu in nas zedinilo v smotretem in gospodarskem delu.

»Ex Oriente lux« — »Luč iz vzhoda«, odkoder smo dobili prve počette kulture, ta luč edinstva, bratstva in energije naj sije in izliva svoje dobrodejne žarke na nas, in veselo in radostno si bomo klicali na velik pomladanski praznik Velike noči veselo alelujo!

Lic. Edv. Šimnic:

M d Maroniti na Libanonu.

(O Veliki noči.)

Zaukal sem veselja, ko sem se podal v velikonočnih počitnicah na beirutski kolodvor, da se popeljem med oni narod, ki je našemu tako sličen in podoben. Dolgo sem že želel, da vidim njega življenje in navade.

Vlak proti Damasku odpiha, kmalu smo izven velikega mesta. Vedno v kreber, pot se vije sem in tja med vinogradi, ličnimi snažnimi hišicami, prijetnimi vrtovi. Nad nami pa gorski velikani s snežnimi kapami. Na vsaki postaji polno življenja. Razigrana mladina nas ljubko pozdravlja, da ne bi klicala arabsko, bi mislil, da sem med našimi fanti in dekleti. Kako zdrav, kako odkrit je ta narod, šopke nam mečejo v kupeje, pozdravljajo nas, kakor bi bili mi tuji del njihovega narodnega telesa.

Ustavimo se v Tanatru, gledam okrog sebe, opazujem. Ali sem na Libanonu ali doma? Vinogradi, njive, vrtovi, lične kmečke hiše, saj je kakor pri nas. Pa arabska govorica ni moj slovenski jezik. Da bi mogel udihiiti svoj mili jezik tem lepim, izrazitim, zdravim obrazom, pa bi imel pred sabo naše nepokvarjene fante in rdečelična dekleta.

Spoštljivo so me pozdravljali, vsak mi je bil na uslugo. Ustavil sem se v jezuitskem samostanu. Prijaznost je sijala iz teh izobraženih Francozov, razkazali so mi obširno veleposestvo in me pogostili.

Naslednje jutro sva šla s patrom v Zahle, mesto, ki šteje 11.000 prebivalcev. Tam so mi pokazali svojo »biblioteko«. V skalo sekama velika klet je, po kateri treba hoditi kako dobro uro. Po njej vozi tramvajček. Na obeh straneh velikanski sodi in nešteto steklenic. Pa smo pokušali dobrega Libanona.

Želel sem pa živeti nekaj časa v kmečki hiši. Dobil sem znanca iz Beiruta, učitelj je bil na ljudski šoli in doma v Rvaji. Stara majka mu je oskrbovala lično hišico. Šel sem z njim in ostal tam štirinajst dni. Obiskal sem sosedo, rečem vam pa, povsod snaga, povsod divani, lepše ko pri nas na deželi.

Pa sem obiskal tudi župnika. Ko stopim v župnišče, sem bil nekoliko v zadregi, kajti na enem kolenu je ujkal ženko, na drugi sinčka. Oprostil sem se, on pa se mi je smejal, rekoč: »Brate, dobrodošel, glej, jaz sem katoliški župnik, pa imam ženko in sinčka, ti pa nimaš družine!«

Bilo je veliki petek. Župnik mi reče, naj pridem popoldne v neko hišo, kjer so imeli mrliča. Umrlo je mladenčetu paru edino dete. Stopim v hišo. V sobi polno žensk, ki so jokale in jadjikovale. Vsaka je povedala nekaj iz življenja zakoncev in malega črvička.

»Ti najlepša med ženami v naši vasi, ti si izgubila svoj biser. Zatonilo ti je solnce sreče. Brez leska leži biser. Zakopali ga bodo v mrzlo zemljo. Pa ti bo zopet solnce zasijalo in alah ti bo dal nov biser. Jokaj danes z nami, in raduj in veseli se, ko napoči zopet dan veselja. Alah ak bar.«

Pa je prišel župnik in odšli smo na pokopališče. Cela vas je spremljala dete na zadnji poti, vsi žalostni, vsi obžalovani, kakor bi umrl član ene velike družine. Predno so ga spustili v grob, so poljubljali njegovo krsto.

Zvečer so imeli pomemben obred v cerkvi. Prihajali so Kristusa na križ. Bil je iz lesa, vsak ud se je pregibal. Ko so mu zabijali žebelje skozi roke in noge, so vsi plakali in čutili bolečine. O to ljudstvo je dobro, nepokvarjeno, čuteče.

Pa so prihajali fantje k meni v vas. Prinašali so mi divje golobe, zajce in različno. Stara majka pa je pekla in kuhala. Odkrito povem, počutil sem se kakor doma.

Na Veliko noč je bil dan čistega, neskajenega veselja. Fantje so streljali, možakarji so peli, žene pa kuhale in cvrle. Zakaj bi se ne veselili?

Turk je hotel ugonobiti ta narod, pa ga ni. Majhen je, a čil in krepak je. Edini so, pomagajo drug drugemu in vzdrže in bodo vzdržali. Edinost premaga vse težave, podere vse zapreke. Danes, ko pišem te spomine, se z veseljem spominjam nanje, z veseljem na te lepe velikonočne praznike. Kakor njim, tako kličem tudi našemu narodu: »Edinost, bratstvo in živeli bomo vedno v Veliki noči, v vednem vstajenju.«

Franjo Roš:

Velika noč Anzelma Tikviča.

Bilo je na velikonočno soboto.

Pisarniški ravnatelj Anzelm Tikvič je stopil popoldne iz urada z umerjenimi koraki ob palici, zavil še v zimsko suknjo. Odkar je bil ozdravel po težkem pljučnem vnetju, je bil dokaj izpremenjen — koščen in rumen v gladko obriti obraz, osivel ob sencih, zgrbljen v dvoje. Imel je za sabo baš štiriintrideset službenih let, pač dovolj, da je ostareel preveč, čeprav mu je samotarsko življenje potekalo sicer v miru in redu.

Po ulicah se je zaganjal mlačen veter, v zraku je dišalo z juga po novi pomladi.

Napotil se je iz mesta po tihi stezi, ki je vodila ob reki čez travnike v gozd. Nad mestom so zvonovi zazvonili k procesiji svečano, ubrano. Njih pesem je oznanjala skrivnost vstajenja, pomlajenega življenja. Plavala je na daljnih lahkkih krilih, a vendar je težka trkala ob srca in dramila v njih čustva, ki so le malokdaj budna. Ob kričavih dneih so globoko zakopana pod enolično, brezčutno vsakdanjostjo.

Vrhovi smrek so se rahlo majali v vetru. Spodaj je šumela reka. Grmičje ob bregu je poganjalo prvo zelenje. Vse barve tod so bile tople in mlade.

Pisarniški ravnatelj Anzelm Tikvič se je zamislil.

Bilo je pred petindvajsetimi leti, četrtno stoletja, na Veliko noč, ko je gospodični Ani, izbranki svojega srca, pripravil velikonočno darilo — zlat prstan s tremi dragocenimi kamni. V nedeljo se je napotil k njej, kakor se je bil domenil. Prinašal ji je prstan v škatljici iz usnja. Ali Ane ni bilo. Odepljala se je bila že v jutru s trgovcem Grenkom na izlet na deželo. To je dognal par dni pozneje. Tako je prstan obdržal. Po tem težkem razočaranju se nista več sešla.

Edini njegov mladostni ljubezenski roman, boren in bolesten!

Dokaj časa pozneje se je Ana v tujini poročila z neznanim pisarjem. Po nekaterih letih zakona, ki ji je dal hčerko, je umrla. Mož se iz vojne ni vrnil. Hčerka Anica pa je zdaj tu v materinem rodnem mestu prodajalka v slaščičarni. Anzelm Tikvič jo je spoznal v uradu, kamor je prišla nekoč po opravkih. Svoje tajnosti ji ni razkril. Pač pa je stopil tuhtam v slaščičarno, vendar največ zaradi sedemnajstletne Anice, ki je bila vsa podobna umrli materi. Njene velike temne oči so bile prav tiste, ki so nekoč zazarele v njegovo življenje s toplo svetlobo.

Vse te mehke misli so Anzelmu Tikviču mamile srce, poteze v obrazu so se mu zaokrožavale v rahel nasmeh. Iz oči mu je svetil tih ogenj, kakor odsev iz daljav davne dobe.

Vračal se je v mesto, kakor da ne hodi tod Anzelm Tikvič, ugledni in strogi pisarniški ravnatelj.

Stopil je v slaščičarno, a Anice ni bilo. Kupil je nekaj peciva in se razočaran vrnil na ulico. Ni dolgo hodil, ko je nenadoma vznemirjen obstal pred Anico. Zajecelja je kakor nevede:

»Gospodična, dovolite, poznate me iz urada. Mnogo sem danes razmišljal o vaši umrli materi. Ako vam je prav, bi vas prosil za pol ure časa, da vam zaupam skrivnost svojega življenja. Vam, ki ste njena hči.«

»Poznali ste mojo mater?« Če se motite?

»Ne motim se. Lahko vam dokazem. In kot prijatelj vaše plemenite matere vas prosim za to uslugo. Za kratek razgovor.«

»Za pol ure sem prosta in me tod pričakujete, če ste res tako prijazni.«

»Prosim vas, gospodična.«

Odbrzela je v slaščičarno, vitka, lepa, z rdečo rožo na prsih.

Anzelmu Tikviču je duša utripala v sladkem vznemirjenju. Krenil je v drugo nadstropje v svojo samotarsko izbo. Privil je luč in je v omari-nem predalu poiskal rdečo baržunasto šatuljo. Odklenil jo je z drobnim ključem. V njej je bilo shranjenih pet obledelih pisem, fotografija lepe, mlade Ane, z očmi, kakor jih ima Anica. V škatljici iz usnja je ležal zlat prstan s tremi dragocenimi kamni. Zavil je je v mehke papir in položil v žep. Pogledal je na uro in se odpravil.

Hodil je po razsvetljeni ulici in čakal. Tako ni čakal že petindvajset let. Sladkoba mu je ogrevala čustva in zdelo se mu je, da je nova pomlad letos prišla tudi zanj.

Aničinih sedemnajst let se mu je prismejal nasproti živo in glasno.

Anzelm Tikvič je govoril. Razvnel se je in Anica ob njem je poslušala in ga zdajnjzad pogledala z velikimi, dobrimi očmi. Sijale so kakor iz davne daljave, a vendar je čutil, da žare tik njega.

Pripovedoval ji je o materi, poveleval je njeno plemenitost, ki je ni bil vreden. Ni se dotaknil lastnih razočaranj. Potem ji je govoril o življenju, o njegovih lepotah in radostih. In o zlati mladosti.

Sam ni vedel, koliko časa je že minilo, ko jo je naprosil, naj vzame v spomin na mater in njega prstan, ki je bil namenjen njej, ki mu je za nekatere nepozabne trenutke razžarila življenja dni.

Zahvaljevala se mu je in se mu je zdelo, da so se vlažno zabiskale njene temne oči. Sprejela je škatljico in mu iskreno stisnila roko:

»Kakor da ste mi očka, vas imam rada, gospod. Tako ste dobri ...«

Poslovila sta se.

Anzelm Tikvič se je zaklenil v izbo. Tisti dan ga ni bilo k večerji. — Pozno v noč je bilo njegovo okno svetlo.

Oba praznika je preživel v izbi.

Ko je pisarniški ravnatelj v torek zopet stopil v urad, je bil nena-vadno truden in slab. Razhudit se je nad mladim pisarjem Drmeljem, ki je postajal ob oknu s smehtljajem krog usten:

»Drmelj, delajte. Delo je resno. Razumete?«

Pisar Drmelj se je sklonil nad mizo, da skrije nasmeh. Zaškrtało mu je pero. Njegove misli pa so romale k Anici, deklici z velikimi temnimi očmi, izvoljenki njegovega srca.

Včeraj mu je bila zaupala smešno zgodbo o mladostni ljubezni pisarniškega ravnatelja Anzelma Tikviča. In obljubila mu je vso svojo ljubezen in tudi zlat prstan s tremi dragocenimi kamni, če ji bo zvest.

Ob okna je valoval pomladni veter.

Andrej Soboljev:

Zadnja noč.

V eni celici ječe so bili zaprti štirje jetniki, obsojeni na smrt.

Iz okenca celice št. 12 je spustila roka tanko vrvico, na kateri je bil privezan listič. Ta listič z vrvico je padel skozi zamreženo okence celice št. 13.

Eden jetnikov je zagrabil listič in je po bliskovo prebral vsebino. Listič je šel iz roke v roko. Jetniki so prebledeli. Nastala je smrtna tišina.

Vsebina lističa je bila tale:

»Danes vas odvedejo iz ječe ... V interesu stranke je, da se preprečijo vse nepotrebne žrtve ... Sprejeti morate obsodbo molče. Brez hrupa. Brez odpora. Brez moči smo. Morate se obvladati. Ne demonstrirajte. V mestu je pogrom. Kozaki so v mestu.«

Iz okna v okno, iz celice v celico gre strašni listič. Vsem jetnikom ledeni kri ...

Dva jetnika spita, tretji gneta figure iz kruha, četrti gleda skozi ključavnico na koridor, kjer hodi vojak s puško na ami sem ter tja.

Car jo ukazal, da morajo strogo čuvati jetnike.

»Naša zadnja noč ...« šepče tiho eden jetnikov, da ne bi zbudil spečih.

»Živeti še hočem ... Lačen sem ... Ali misliš, da dobimo pred smrtjo še zajtrk?«

Leže na deske in si potedne kaznjski plašč čez glavo.

»Ne bojim se smrti,« šepeta drugi. »In ti?«

ovariš ga srčno objame in poljubi na čelo.

»Mitja«, reče. »Naše življenje se bliža koncu . . . nikoli več ne vidimo mesta . . . nikoli več . . .«

Tisti čas poizkusa na nekem drugem kraju mesta širokopleč, močan mož žandarmerijsko uniformo in mrmlja nejevoljno:

»Vraga! Precej sem vedel, da mi je uniforma preozka. Kaj sedaj?«

Vitka ženska stoji zraven njega.

»Ne jezi se . . . Takoj popravim. Tako . . . Ali je sedaj prav?«

»Ramena so mi kakor zvezana. V sili ne bom mogel niti revolverja vzeti iz žepa.«

Zena ga preteče pogleda.

»Streljati ne smeš, slišiš. Najine odnošaje pretrgam, če to storiš.«

Žandar se smeje.

»Preveč romanov čitaš, Maša. Življenje je treba gledati trezno . . .«

Ženska molči. Čez nekaj časa rahlo zašepče:

»Kolja . . . ali se bo posrečilo? Če homo imeli smo, ti zbežim.«

Širokopleči mož zapne uniformo.

»Ne boj se. Dober režiser sem.«

Mlad žandar vstopi in strumno javi:

»Gospod ritmojster! Telefon kliče.«

»Kdo je pri aparatu?«

»Ravnatelj jetnišnice!«

»Tako pridem.«

Na drugem kraju mesta drži služalo telefona ravnatelj jetnišnice in govori s tresočim se glasom:

»Da, gospod ritmojster. Slušam, gospod ritmojster: dva plombirana voza . . . brez hrupa, razumem . . . popolnoma tiho . . . Poveljnik eskorte je ritmojster Kurenkov . . . Nimam časti, da bi ga poznal — a seveda, prispel je danes iz Petrograda. Slušam, gospod ritmojster . . . Razumem, gospod ritmojster.«

Uro pozneje sta se peljala dva zaprta voza proti jetnišnici. Voza sta bila obkoljena po orožnikih.

Pred vrati jetnišnice se ustavita.

Iz enega stopi širokopleč žandar in potegne za zvonec.

Pojavi se ravnatelj jetnišnice.

»Ali vam je poznan ukaz njegove ekselence?« vpraša ritmojster Kurenkov. »So jetniki pripravljeni? Prosim, privedite jih!«

Obsojenci prihajajo posamič iz celice. Ritmojster Kurenkov nervozno kadi cigareto za cigareto.

Eden izmed jetnikov se nenadoma iztrga žandarjem, ali ritmojster ga zgrabi in ga preda jetniškim paznikom.

»Brže!«

Ritmojster salutira in zapusti jetnišnico.

Vozova se zganeta. Čez pol ure kreneta s ceste v stran in peljeta, namestu za postajo, proti reki. Na drugi strani reke je Romunija.

Tedaj se vzdigne ritmojster in reče nervozno:

»Sodrug! . . . Prosim mir . . . Tu so samokresi in nekaj denarja . . . Mnogo sreče . . .«

In čez pol ure telefonira dozdevni ritmojster domov:

»Maša! Lahko ležeš. Nikar več ne čitaj razburljivih romanov . . . Vse je v redu . . . Lahko noč . . .«

solnce, ker rojijo od vodne gladine pa visoko gori v zrak. Kadar gre človek skozi tak mušičji oblak, si mora glavo zakriti. Domačini pa jih lovijo ter delajo iz njih potice. Dva prsta debelo pecivo v velikosti kroznika je znotraj črno in ima sličen okus kot kaviar. Kdor ni tej »slačici« od otroških let privajen, jo ne prenese in tudi ne poželi.

r CENEJŠI DIJAMANTI. V Grassfontainu v Transvalu so iskaleci draguljev naleteli na tako bogata dijamantna polja, da bo cena dijamantom sigurno padla. Povprečna produkcija se je nepričakovano dvignila in na podlagi tega se mora cena za dijamante znižati. Bogataši bodo sprejeli to vest gotovo z velikim veseljem, ker se bodo v bodoče lahko kitili ob skromnejših stroških.

r BANČNI RAVNATELJ Z 90 UPRAVNIMI MESTI. To je Jakob Goldschmid, ravnatelj Darmstädter-und National-Banke. On je v nadzorstvu in upravi pri približno 90 družbah. Mož je star komaj 40 let in je zrasel v vojni, ko so bili drugi ljudje vojaki.

r ČE GORI AMERIKANSKI HOTEL. Nizozemski hotel v peti aveniji v Newyorku, ki je visok 32 nadstropij, je začel goreti. Na lice mesta je prihitelo 50 požarnih bramb. Velikemu naporu gasilcev se je končno posrečilo rešiti spodnjih 20 nadstropij, dačim je ogenj gornjih 12 nadstropij popolnoma uničil. Ogromni ognjeni zublji so se videli 30 milj daleč. Mrtvih ni bilo.

r VIHAR V AMERIKI. Iz držav Arkansas in Teksas v Severni Ameriki poročajo o hudih ciklonih. V Arkansasu je mesto Fordsmir popolnoma porušeno. Vihar je podrl okoli 100 hiš. Mrtvih je 20 oseb. V Teksasu je mesto Rock Springs do polovice podrt. Ubitih je bilo nad 100 oseb; dosežaj so izkopali 60 trupel. Tudi v mestu Kerywill je 50 mrtvih. Iz vseh večjih mest v okolici so odšli pomožni vlaki s sanitetnim materialom.

r ŠTEVILO MILIJONARJEV V AMERIKI. Po zadnji nedavno izišli statistiki za leto 1925, je razvidno, da je bilo v Ameriki leta 1925. 30.295 milijonarjev. Število milijonarjev je tekom enega leta naraslo za 9000 oseb. Sedem milijonarjev ima nad pet milijonov dolarjev letnih dohodkov, devet nad 4, petnajst nad 3, trideset nad dva in pol in dvesto nad en milijon.

r DESET LET BREZ SPANJA. Časopisje poroča o ruskem odvjetniku Bubinovu, ki je te dni umrl v Moskvi. On je živel zadnjih deset let brez vsakega spanja. Leta 1917, je bil na fronti ranjen s strelom v glavo. Odslej je trpel na tem, da sploh ni mogel zaspati in spati. Prvo leto je to še precej dobro prenašal, potem pa se mu je stanje vsako leto slabšalo. Nobeno še tako močno narkotično sredstvo ni učinkovalo. Hiral je vidno in končno te dni vsled splošne telesne oslabelosti umrl.

r DENAR JE SHRANJEVALA V STEKLENICI neka stara vdova v Lodzu. Preživljala se je z malo trgovinico in vsako paro shranjevala, da je lahko vzdrževala svojo hčerko. Razen tega pa si je prihranila še lep denar. Denar je zamenjala v dolarje, ki jih je hranila v staro steklenico, ki jo je dobro skrivala. Nekega popoldneva je prišel k njeni hčerki, ki je bila sama doma, star možak, ki je kupoval steklenice. Hčerka je našla na podstrešju tri stare steklenice in jih veselo prodala za 15 grošev. Ko je materi povedala o lepem in lahkem zaslužku, se je ta vsa prestrašila, ker je hčerka prodala tudi njeno »shrambo«, steklenico, v kateri je imela 500 dolarjev. — Alarmirala je policijo, ki išče sedaj srečnega kupca, ki je kupil za 15 grošev tri steklenice in 500 dolarjev.

r MUSSOLINI ODOBRIŁ FAŠISTOVSKO HIMNO. Italijanski ministri predsednik Bonito Mussolini je sprejel v avdijenci avtorja znane fašistovske himne »Giovinezza«. Pri tem je moral avtor Mussoliniju zaigrati himno, nakar jo je Mussolini oficijelno priznal za fašistovsko himno.

r TRINAJST VOZOV BENCINA V OGNJU. Na romunski železnici sta na progi Ploesti—Slobozia trčila dva vlaka, ki sta vozila petrolej in bencin. Trinajst vagonov bencina se je vnelo. Šest železničarjev je našlo smrt v plamenih.

Gospodarstvo.

g OBRESTNA MERA IN NARODNA BANKA. Minulo soboto je imela Narodna banka plenarno sejo širšega upravnega odbora. Na dnevnem redu je bilo vprašanje obrestne mere v zvezi z resolucijo denarnih zavodov, sprejeto na anketi, ki jo je bila sklicala Narodna banka v februarju t. l. Seja je ugotovila, da obstoje za draginjo kredita še drugi vzroki, ki jih resolucija ne naveda. Svoj ekspoz o teh vzrokih bo Narodna banka v kratkem dala v javnost in obenem s svojim mišljenjem, kako bi se moglo v interesu narodnega gospodarstva vplivati na znižanje obrestne mere. Današnja obrestna mera je sicer res nižja, kakor je bila lani, vendar ne odgovarja zahtevam in potrebam domače delovnosti. Mora se najti sredstvo, da se obrestna mera privede na stanje, ki bi omogočalo hitrejši in uspešnejši gospodarski razvoj v državi.

g SLAVENSKA BANKA NE PRIDE V KONKURZ. Zagrebški »Jugoslovanski Lloyd« poroča pod tem naslovom, da so v pondeljek zastopniki upnikov Slavenske banke imeli sestanek, na katerem je sekvester dr. Aleksander Horvat podal izčrpano sliko o trenutnem stanju Slavenske banke. — Prisotni so na podlagi tega izvrstnega poročila dobili prepričanje, da je stanje banke povoljnejše kakor se je prej mislilo. Vsi upniki so prišli do zaključka, da se ne sme dovoliti, da bi banka prišla v konkurz. Zato so soglasno sklenili, naj se sodišču predloži prošnja, da se narok odgodi do 31. maja in da se s pospeševanim tempom do tega roka zaključi poravnava izven konkurza. Sodišče bo prošnji ustreglo, kakor piše »Jugoslovanski Lloyd«. Nerazpoloženje je nastalo, ko se je zvedelo, da si dunajska Länderbanka prizadeva stvar zavleči, da bi prišlo do otvoritve konkurza, pri kateri priliki bi se, kakor mislijo pri Länderbanki, ta zavod rešil obveznosti. To mišljenje je pogrešno, naglašja »Jugoslovanski Lloyd«, tako Länderbank kakor Trbovlje morajo storiti svoje, ker do konkurza Slavenske banke ne sme priti in tudi ne bo prišlo.

g POVEČANJE FRANCOSKE ZLATE ZALOGE. Kakor poroča »Temps«, je prišlo med Francosko in Angleško banko do sporazuma glede povrnitve posojila 33 milijonov funtov. Angliji potrebne denarne operacije se izvedejo še ta mesec. Francoska banka pride na ta način zopet do zlate zaloge okroglih 540 milijonov zlatih frankov. Po vrnitvi bo razpoložljiva zlata zaloga pri Francoski banki narastla na 4 in četrt milijarde, tako da bo imela Francija za Ameriko največjo zlato zalogo in bo v tem pogledu prekašala celo Anglijo.

g VII. LJUBLJANSKI VELESEJEM od 2. do 11. julija 1927. Rok za prijavo udeležbe na letošnjem velesejmu kmalu poteče. Takoj nato se prične z dodeljevanjem razstavnih prostorov in se bo zamoglo na pozno došle prijave ozirati le kolikor bo razpoložljivega prostora. Vsak industrialec, obrtnik in trgovec, ki zna varovati svoj poslovni interes, razstavlja na ljubljanskem velesejmu, ki omogoča solidno trgovanje in razpečevanje izdelkov. Udeležba na ljubljanskem velesejmu je eno najuspešnejših sredstev, da si tvrdke povečajo svoje proizvodnje. Zato naj se v svojo lastno korist čimprej odločijo za udeležbo in se prijavijo uradu Ljubljanskega velesejma.

g ZAKON O IZENAČENJU DAVKOV IN NOV CARINSKI TARIF. Glasom poročil iz Beograda bo zakonski načrt o izenačenju davkov na zahtevo finančnega ministra predložen skupščini v eni prvih sej in se bo obravnaval kot nujen. Kar se tiče carinskega tarifa se pripravlja nujna revizija, ki se po sprejetju zakona o izenačenju davkov predloži skupščini. Revizija se izvrši na željo ministrov, ki zahtevajo, da se v carinskem tarifu upoštevajo v prvi vrsti agrarni interesi.

g 14 SVOBODNIH LUK V ITALIJI. V italijanski javnosti se mnogo komentira sklep vlade o proglasitvi svobodnih luk. Glasom zakonskega načrta, ki je bil sprejet na seji ministrskega sveta, se vlada pooblašča, da more 14 imenoma navedenih luk v vsakem času proglasiti svobodnim lukam

in to v celoti ali deloma za dobo 30 let. Na blago, ki se bo uvažalo v te luke, se ne bo pobirala carina, s čemur bo pomorski blagovni promet zelo olajšan. Glasom vesti iz merodajne strani bosta Trst in Reka v kratkem proglašeni svobodnim lukam.

Zavaroval in umoril sestro.

V Pragi je bil te dni odkrit grad zločin, ki v svoji podlosti spominja na dejanje solnograškega zobozdravnika, ki je bil dal svojega pomočnika visoko zavarovati, a ga je nato povodom nekega izleta strmoglavil v prepad. O tem zločinu smo svoječasno poročali.

Policija je prišla 22-letnega brezposelnega Vencla Hauka, ker je osumljen, da je umoril svojo sestro, ki je bila zavarovana za 100.000 Kč (okoli 170.000 Din). Hawk je koncem februarja obiskal svojo sestro in ko sta bila sama v sobi, ji je pognal kroglo v glavo. Nesrečno dekle je bilo takoj mrtvo, Hawk pa je prijavil oblastim, da se je njegova sestra pri snajenju pištole smrtno ponesrečila. — Oblasti so uvedle preiskavo in na podlagi obdukcije trupla ugotovile, da je bilo dekle ustreljeno in neposredno bližine. Preiskava je tudi dognala, da je Hawk nedavno svojo sestro zavaroval za 100.000 Kč pri praški mestni zavarovalni družbi in je do danes vplačal šele dva obroka. Ker je bil brez posla in v denarnih stiskah, so oblasti upravičeno sumile, da je zagrešil zločin nad svojo sestro. Hawk sicer svojo krivdo zanika, toda policija ima v rokah konkretne dokaze o njegovi krivdi.

Reklamne objave.

R REVMAZEM (zahvalna izjava). Veleučnemu g. dr. I. Rahlejevu, Beograd, Kosovska 43. — Čast mi je prositi Vas, da mi pošljete do danes najboljši preizkušeni lek proti revmatizmu. Vaša sposobnost in trud se širi na vse strani, ker je v naši vasi trojica težko bolehalo za revmatizmom, a danes jih s pomočjo Vašega zdravlila vidim popolnoma zdrave. Zato Vas prosim, da mi kar najhitreje pošljete ta izvrsten lek, ker je moja rodbina težko bolna za revmatizmom. Ponižno se Vam zahvaljuje *Niko Orncević*, Vir Pazar (Črna gora), 5. X. 1926. — Lek »Radio Balsamika« izdeluje, prodaja in razpošilja po povzetju laboratorij Radio-Balsamika dr. I. Rahlejeva, Beograd, Kosovska 43, parter 6.

Slučaj Marek.

V zgodovini kriminalistike ni slučajev, kakor ga je dne 27. m. m. bilo začelo pretresati dunajsko sodišče. To je bil monstre-proces proti Emilu Mareku, njegovi ženi in še nekaterim sokrivcem. Emil Marek je po absolviranju realke študiral eno leto na dunajski tehniki. Že kot dijak se je zaročil z lepo židinjko Marto Löwensteinovo ter se je leta 1923 z njo poročil. Nato je študij opustil. Baval se je z iznajdbami in vsakovrstnimi avanturističnimi posli, izposojal si je denar, sklepal spekulativne kupčije z železnino, tekstilijami, lesom in orožjem, s hišami in drugim. Njegova žena Marta pa je vodila korespondenco.

Leta 1925, je gradiščanska deželna vlada dovolila Mareku, da izkoristi vodno silo potoka Lafnice, Marek je namreč nameraval 90 gradiščanskih vasi oskrbeti z elektriko. Podjetje pa naj bi se financiralo z angleškim denarjem. Tekom pogajanj s splošno zavarovalno družbo Anglo Danubian Lloyd je uradnik družbe priporočil Mareku, da zavaruje tudi svoje življenje. Marek je takoj pristal ter se dal na presečenje uradnika zavarovati na 100.000 dolarjev za slučaj smrti in na 400.000 dolarjev (nad 20 milijonov dinarjev) za slučaj trajne invalidnosti. Po dolgi pogajanjih je bilo to velikansko zavarovanje zaključeno in Marek je dne 11. junija 1925 po pošti prejel zavarovalno polico. Napram zavarovalnici se je bil Marek krivo izdal za inženierja, za lastnika rudnika, za podjetnika električne instalacije ter je navedel — ker je bil še le 21 star — 10 let višjo starost.

Že čez dva dni je Anglo-Danubian-Lloyd prejel od gospe Marekove brzojav: »Moj mož se je težko ponesrečil;

Razgled po svetu.

r MILIJONSKA SLEPARIJA V NEMČIJI. Kakor pišejo listi, je prišla policija na sled veliki slepariji s ponarejenimi banderolami za cigarete. Država ima okrog 40 milijonov mark škode. V afero je zapletenih precej oseb.

r NESIGURNOST V MAROKU. Španija je poslala precejšnje ojačenje v Maroko na mejo upornih Rifovcev. Tudi Francija pošilja vojaštvo v Afriko.

r DOBER TEK. Raziskovalec Afrike Cameran pripoveduje, da so v osrednji Afriki posušene mravlje najbolj zaželjena jed in domačini s tem tudi trgujejo. Uživajo jih z neko močnato juho. Ob jezeru Nyassa se ob gotovih časih pojavijo žuželke, Kungo imenovane, katere včasih zateme

pridite takoj v bolnico v Mödlingu. Prokurist zavarovalnice se je takoj podal v mestno bolnico, kamor so že bili prejšnji dan opoldne pripeljali Emila Mareka s presekano levo nogo. Stvar je postala takoj sumljiva. Zdravniki so izrekli mnenje, da je bila hote odsekana. Pojavila pa se je zagonetka, ki jo je reševalo sodišče: Kdo je odsekal Mareku nogo? Ali sam, ali druga naročena oseba? Koliko udarcev je bilo potrebnih? Kakšen je ta človek, ki je v polni zavesti žrtvoval nogo, da si pridobi ogromno zavarovalnino?

Dasi je Dunaj varen senzacij je bilo zanimanje za to razpravo silno. Poslušalcev je bilo nabito polno. Po vrsti so bili zaslišani razni strokovnjaki, prič pa je bilo okoli sedemdeset.

Mladega moža, ki je tožen, da se je sam napravil za invalida, so prinašali v dvorano na nosilih. Interesantna pojava. Marek je eleganten, samozavesten in ponosen, kakor bi on bil glavni funkcionar. Na prsi mu pada lepa polna brada, inteligentni obraz pa izraža neverjetni mir in samozavest. Emil Marek ni trenil z očesom, ni mu zadržala niti ena mišica. Njegova železna energija mu sije iz temnih oči. Samo enkrat se je Marek zasolil. Ko so v drugič prinesli odsekano nogo, že pol preperelo in mizerno konzervirano, je v pretresljivem momentu vzdrl in polglasno zaihtel.

Danes še le 23letni mož je bil rojen za veliko karijero. V dijaških letih je s svojo nadarjenostjo odlično izdelaval posamezne razrede, v kadetnici je bil radi izredne železne pridnosti osamljen in brez prijateljev, samo profesorji so ga visoko cenili in starši so bili nanj ponosni. Marek je človek, ki ne gleda ne levo ne desno, ki mu je vse postransko, kar ne vodi h končnemu cilju. Bil bi morda zares postal znamenit izumitelj, raziskovalec in teoretik, da ga ni — kakor je tožen — blazen pohlep po potrebnih vsoti denarja pripravil k nečutenemu zločinu.

Marekova žena Marta je navzlic šest let višji starosti njegova prava zakonska polovica. Njena pojava je očarljiva. Izredno lepa blondinka je, s finim obrazom, ki ga obkrožajo krasni lasje. Tudi ona nastopa dostojanstveno in samozavestno, onesvestila pa se je samo ob onem strašnem prizoru, ko so prinesli Marekovo nogo v dvorano.

Po zaslišanju prič, odličnih izvedencev in zdravnikov je v formalnem pogledu dognano, da se je Emil Marek namenoma ruiniral. Toda lokalni ogled, ki se je vršil, je dal samo priliko, da je množica publike iz gole želje po senzaciji napasla svojo radovednost, ni pa podal posebnih novih in praktičnih argumentov. Vendar zagonetka ni rešena. Človek, ki je poslušal razpravo in pazno zasledoval nie potek, je imel vtis, da mora priti do naglega preokreta. Kajti nasprotovalo si je dvoje dejstev: Tu logična in strokovnjaška dognanja, tam pa Marekova železna energija, ki je odbijala vse obdolžitve.

Minulo soboto so govorili zgovorniki. Njihovi sijajni pledojeji so navzlic vsem obtežilnim zaključkom s sugestivno prepričevalnostjo pridobili publiko na svojo stran. Občinstvo, ki bolj misli s srcem kakor z intelektom, se je že po ugodnih izpovedbah prič

s simpatijo nagibalo na stran obtožencev. Po temperamentnih govorih zagovornikov pa je občinstvo gladko prezrlo vse juridične podrobnosti in sklepe strokovnjakov ter zadnji dan stalo popolnoma na strani Mareka in njegove žene. V splošnem je občinstvo odkrito nastopalo za Marekovo nedolžnost.

Vse velike tragedije pred sodiščem imajo mogočen finale. Toda tokrat je napetost prekipela. Naval občinstva je bil ogromen. Stražniki so bili brez moči. Dogajali so se prizori, da so ženske jokale, ker se v strahotni gneči pred sodnim poslopjem niso mogle vrniti v dvorano, kjer je istakto vladala popolna zmeda. Med splošno pozornostjo je bila končno izrečena razsodba: Emil Marek, njegova žena in ostali obtoženci so sicer obsojeni na kratko zaporno kazen radi klevete in navajanja h krivemu pričevanju napram zavarovalnici, oproščeni pa so v glavni točki obtožbe: glede obdolžitve sleparije na škodo zavarovalnice.

Ker je obtožencem v kazen všteti preiskovalni zapor, so bili takoj izpuščeni. Prizori, ki so se odigrali ob razglasitvi razsodbe, najbrž nimajo primere v nobenem drugem dosedanjem senzacnem procesu.

Razsodba v tem procesu, ki nima para v pravni zgodovini, vzbuja razumljiv interes. Saj je senat odklonil precizne in logične zaključke strokovnjakov, se postavil na čisto juridično stališče in spravi paragrafe v harmoničen sklad s človeškim čustvovanjem. O izplačilu velikanske zavarovalnine (400.000 dolarjev odnosno 200 milijonov Din) bo govorilo še civilno sodišče, toda Mareku bo gotovo izplačana.

Prvi odmev afere Marek je pritožba državnega pravdnštva. Državni pravdnik je vložil ničnostno pritožbo proti oprostitvi sodbi. To je voda na mlin zavarovalnice, ki bo skušala izplačilo odškodnine zavleči. Družba je že izjavila, da z Marekovo oprostitvno razsodbo ni prav nič tangirana in da bo vodila civilno pravdo, če treba tudi potom vseh treh instanc in če se tudi proces vleče polna tri leta. Taktika družbe Anglo Danubian je razumljiva. Družba ve, da se nahaja Marek trenutno v skrajno neugodnem položaju, da nima v žepu niti pare in da je vse njegovo premoženje obleka, ki jo ima na sebi. Številni upniki so namreč v času, ko je bil Marek v zaporu, zarubili njegovo pohištvo in imetje ter vse skupaj spravili na boben. Družba si hoče Mareka ukloniti.

Pri kroničnem vnetju ledvic učinkuje najbolje Radenska mineralna voda. Ona izločuje sečne vode in zmanjšuje beljakovine.

Dol

obvezo in spregledajte vendar enkrat, da imate Vi velik dobiček, ako kupite za letošnjo pomlad in poletjesukno, ševjot ali kam-

garn za moške obleke, razno volneno blago za damske obleke, platno, cefir, kambrik, tiskano in vse drugo manufakturno blago edino v veletrgovini **R. Stermecki, Celje** kjer je velikanska nova zaloga in čudovito nizke cene. Primerno letnemu nakupu se da nagrada.

Inteligentna učenka

z znanjem slovenskega in nemškega jezika se sprejme v trgovini s čevlji. Naslov pove uprava lista.

Odda se tri tedne staro dete

YOSKRBO

proti primerni nagradi, dobri, otrokom naklonjeni družini. — Natančnejša pojasnila daje uprava lista.

Izjava.

Podpisani izjavljam, da nisem plačnik za dolgove, ki bi jih kdo naredil na moje ime. **F. Vrabčič.**

Sladka krma

je za prodati. Vpraša se pri gospodu F. Krick, Celje. Aleksandrova ulica.

Dr. Alojz Krautberger

zobozdravnik v Žalcu

zopet redno ordinira v poslopju prejšnje Delniške pivovarne v Žalcu

Vinska klet

na prometnem kraju in za vinsko trgovino ugodni legi odda od 1. maja 1927 dalje Sokolsko društvo v Celju. Vsa pojasnila daje Sokolsko društvo v Celju.

Odda se takoj novo meblirana

soba

s parketom, posebnim vhodom in električno razsvetljavo. Eventuelno tudi zajutrak. Gaberje 91.

Nogavice

znamke «MRAVLJA», «KLJUČ» in domačega izdelka v vseh barvah od najnavadnejših do najfinejših.

Pavla Slugova, Vodnikova ulica.

Otvoritev

verande gostilne Schara

Priporoča svoja izvrstna naravna, rdeča in bela vina. Vedno sveže marčno in črno pivo.

V najem se odda

Z sobi za uporabo pisarne.

Natančno se izve v hotelu Balkan, Celje.

Novo za gospode in dame

došlo razno angleško in češko blago za obleke, plašče ter kostime v izredno veliki izbiri in v najmodernejših barvah v manufakturni in modni trgovini

Miloš Pšeničnik, Celje, Kralja Petra c. 5

Cene nizke!

Postrežba solidna!

Tedenski izkaz

mestne klavnice o klanju in uvozu od 4. IV. do 10. IV. 1927.

I m e	Zaklana živina							Uvoženo meso v kg							Opomba		
	Konji	Biki	Voli	Krave	Teletce	Teleta	Svinje	Ovce	Koze	Kozlički	Govedina	Teletina	Svinjina	Ovce		Koze	Kozlički
Dečman Ferdinand	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	95	—	—	—	—	4	krava za prekaj.
Esih Matija	—	—	2	—	—	—	8	—	—	—	119	—	—	—	—	—	
Friedrich Ivan	—	—	—	2	2	1	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	
Gorenjak Josip	—	—	2	2	—	3	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Gunžer Fridrik	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Holc Martin	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	141	—	—	—	—	—	
Hohnjec Viktor	—	—	—	1	1	—	5	—	—	—	89	—	—	—	—	—	
Hohnjec Štefan	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Janžek Marija	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Krofič Alojz	—	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Lapornik Ivan	—	—	3	—	1	—	2	—	—	—	134	—	—	—	—	—	
Leskošek Ivan	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	35	—	—	—	—	—	
Pilih Karl	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Rebeuschegg Franc	—	—	4	15	—	13	14	—	—	—	380	—	20	—	—	—	
Reicher Ivan	—	—	—	2	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Urbančič Adolf	—	—	3	—	—	—	2	—	—	—	191	—	—	—	—	—	
Volšk Rozalija	—	—	1	1	1	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Zany Viktor	—	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Zavodnik Alojzija	—	—	2	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kus Miha	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Permozer Ant.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Plešivčnik Ana	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	158	—	—	—	—	—	
Reberšak Anton	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Bernardi Drago	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Robek Anton	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hlavač (Celjski dom)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Skoberne Fric	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Zasebne stranke	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Perc Karl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Skupno	3	—	21	26	9	25	56	—	—	3	380	962	20	—	—	4	

Mnogo prihranite
ako kupujete izdatno

KOLINSKO CIKORIJO

ki je okusna in res izvrsna.

Oglas.

Na dan 30. aprila 1927 godine u 10 časova prepodne održaće se javna licitacija — prodaja kosti od stoke koja se kolje za Celjski garnizon.

Kavcija polaže se na kasi 39 pešadiskog puka u Celju u moneti predvidjenoj po članu 288 Zakona o Državnom Računovodstvu najdalje do 9 časova prepodne na dan licitacije.

Uslovi mogu se videti k kancelariji komande 39. pešadiskog puka svakog radnog dana od 8 do 12 i od 16 do 18 časova.

Ponude će se primati samo od onih nadmetača koji podnese uverenje o plaćanju poreza za tekućo tromesečje.

Pismene ponude moraju biti snabdevene taksenom markom i u zapečaćenom kuvertu podnesene na dan licitacije najdalje do 10 časova kada će se izvršiti usmena licitacija.

Naknadne, kao i telegrafske ponude ne primaju se.

Količin kosti oko 500 kg mesečno.

Iz kancelarije komande 39. pešadiskog puka u Celju
Broj 2540 od 1927. god.

ZALOGA ČEVLJEV
ŠT. STRAŠEK, CELJE,
Kovaška i
promenado, družbo, čevlji sport in potovanje
ČEVLJI PO MERI, POPRAVILA HITRA IN TOČNA!

Nogavice

Največja izbira v barvah!
Najboljše nogavice!
Najnižje cene

L. Putan, Celje

Prešernova ul. 5.

Vrsta 1	Din 50.—
» 2 »	45.—
» 3 »	40.—
» 4 »	35.—
» 5 »	25.—

Prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju

Cankarjeva ul. št. 11

priporoča svoja izvrstna namizna ter odbrana
sortimentna VINA vseh vrst v sodih in steklenicah
po zmernih cenah. Vzorci na razpolago!

Poslovodja

z višješolsko naobrazbo, tačas vodja trg.
podjetja, z večletno pisarniško prakso tudi
v tovarni, bilancist, z znanjem slovenščine,
nemščine, srbohrvaščine in strojepisja, išče
službo v Celju ali okolici radi nadaljevanja
študij. Plača ni glavni pogoj. Dopise pod
»Samostojen« na upravo lista. 1-1

Velikonočna ugodnost.

Proda se 100 parov čevljev lastnega izdelka
s 30 odstotnim popustom. Za vsak par se
jamči. Dobro delo in najboljše usnje. Zaloga
specijalnih čevljev najmodernejše vrste.
Čevlji po meri in popravila se izvrše hitro.
Oddajam tudi na obroke. Štefan Strašek,
čevljarna, Celje, Kovaška ul. 1.

Cercle français

30 Dinar par mois.

Circolo italiano

30 Dinar al mese.

COZZI, Celje, Glavni trg 17. 2-2

Sodarske pomočnike

sprejme pri prosti hrani, stanovanju in
perilu Fran Repič, sodar v Ljubljani,
2 Kolizejska cesta 18. 2

DVOKOLESA

motocikle, otroške vozičke, šivalne stroje
in vsa v to stroko spadajoča dela vam naj-
bolje in najceneje popravi Rudolf Perdan,
mehaniška delavnica, Celje, Krekov trg 5
vhod v Matija Gubčevi ulici.

Sprejme se

natakarski učenec

v kolodvorski restavraciji v Celju. 2-2

Oglašujte!

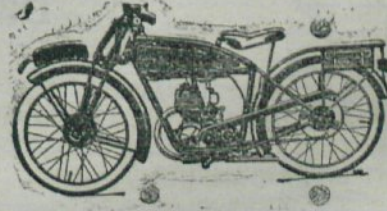
Kapital 60.000.000 frankov
11 tvornic

Oddelek za bicikle in motocikle:
Glavna zaloga in samoprodaja za vso Jugoslavijo

ÉRIK BREUIL

Celje, Kralja Petra c. št. 45

Vse vrste bicikli, motocikli, njih nadomestni deli ter oprema vedno v zalogi.
Cene gratis franko.

Naša zastopstva:

Ljubljana: Tehn. komero. družba, Tavčarjeva 6
Kranj: Ign. Majnik, mehanična delavnica

Kamnik: Kregar & Fajdliga

Bled: Frane Satori

Novo mesto: Alojz Skedelj, mehanična
delavnica

Maribor: Divjak & Gustinčič, Glavni trg

Ptuj: Jos. Prosnik

Slov. Gradec: Jakob Tislar

Vransko: Štefan Lamut, Čepiče

Cestno kolo najmočnejšega tipa „P. 13“ s torpedo-prostotekom, višek trpež-
nosti, 12 mesečno jamstvo, kompletno z orodjem Din 1878.—.

Velika prodaja

BATA čevljev
kakor tudi rokavic, nogavic, vsa krovstnega mo-
škega perila in drugih modnih novosti po zni-
žanih cenah od 11. do 16 t. m.
Za obilen obisk se priporoča

modna trgovina

A. DROFENIK

Celje, Glavni trg 9

Opozorilo!

Podružnica Vzajemne zavarovalnice
v Ljubljani

naznanja, da ima svojo pisarno

v Celju, Cankarjeva c. 4 (zraven
davkarije)

Gramofoni in plošče

iz tovarne Edison Bell-Pen-
kala Ltd., His Master's
Voice in „Columbia“ se
dobijo proti gotovini in po zelo ugod-
nih obrokah v glavnem zastopstvu

Goričar & Leskovšek, Celje

Celjska posojilnica d. d.

Stanje hranilnih vlog nad
Din 65.000.000.—

Stanje glavnice in rezerv nad
Din 4.000.000.—

v Celju

V lastni palači Narodni dom

Sprejema hranilne vloge.
Izvršuje vse denarne, kreditne
in posojilne posle. — Kupuje
in prodaja devize in valute.

Podružnici: Maribor, Šoštanj

14

Švicarske ure,
zlato, srebro, briljante,
optika, očala

Največja delavnica

za vse v to stroko spadajoča dela.

Anton Lečnik

urar, juvelir, optik

CELJE, Glavni trg 4

52

R. SAVNIK

modna in galanterijska trgovina
Celje, Aleksandrova ul. 4

nudi vsakovrstno blago, kakor n. pr.
moško in žensko perilo, nogavice, ro-
kavice, otroške obleke, dežne plašče
ter dežnike, pletenine, klobuke, kape,
vse vrste robcev itd. po najnižjih cenah.
Postrežba solidna in točna. 26-11

Franjo Dolžan, Celje

Kralja Petra cesta

Kleparstvo
in naprava strelovodov.
Pokrivanje streh in
zvonikov.

Vodovodne
inštalacije, naprava moderno-
higijeničnih kopalnih sob,
klosetov in zdravst. naprav.

Vsa v to stroko spadajoča popravila se izvršujejo točno in solidno ter po konkurenčni ceni. — Proračuni brezplačno. — Za vsa nova dela se prevzame jamstvo.

Tri zadnje modne novosti!

Žametni klobuk, elegantna ovratna obrobka iz nojevih peres in fina cvetica za natik v poljubni modni barvi od navadne do naifnejše izdelave kupite po najbolj ugodni ceni pri

46 Mary Smolnik, modistinja, 42s Celje, palača Prva hrv. štedionice.

Dela, nabiraj in
hrani, varčevati
se ne brani!

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri
stavbeni in kreditni zadrugi z omeji. zavezo v Gaberju pri Celju

Varčuj v mladosti,
da stradal ne boš
v starosti!

LASTNI DOM

Obrestuje hranilne vloge po 6%

Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše.
Jamstvo za vloge uad 2.000.000 Din.

Masljivost, treznost
in varčnost so pred-
pogoj npravnosti!

Pri naložbi zneska do 50 Din se dobi nabiralnik na dom.

Pisarna v Celju, Prešernova ulica 6.

Iz malega raste
veliko!

Osnovano leta 1864 pod jamstvom mestne občine celjske.

Celjska mestna hranilnica

Celje, Krekov trg, v lastni palači

Sprejema vloge na hranilne knjižice, tekoči in čekovni račun z ugodnim obrestovanjem.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Daje posojila na hipoteke in na menice ter otvarja kredite pod najugodnejšimi pogoji.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Obavlja vse v hranilnično stroko spadajoče posle.